

TARYBOS DIREKTYVA

dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos

92/43/EEB

1992 m. gegužės 21 d.

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 130s straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą¹,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę²,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę³,

kadangi aplinkos kokybės išsaugojimas, apsauga ir gerinimas, įskaitant natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugą, yra svarbiausias Bendrijos bendras tikslas, kaip nurodyta Sutarties 130r straipsnyje,

kadangi Europos Bendrijos aplinkos apsaugos politikos ir veiksmų programa (1987-1992)⁴ numato gamtos ir gamtinių išteklių apsaugos priemones;

kadangi šios direktyvos tikslas - skatinti biologinės įvairovės palaikymą, atsižvelgiant į ekonominius, socialinius, kultūrinius ir regioninius reikalavimus, todėl ši direktyva prisideda prie bendro subalansuotos plėtros siekio; kadangi siekiant išlaikyti biologinę įvairovę, gali tam tikrais atvejais prireikti palaikyti ar netgi skatinti žmogaus veiklą;

kadangi valstybių narių europinėje teritorijoje natūralių buveinių būklė nuolat blogėja, ir vis didėja rūšių skaičius, kurioms gresia didelis išnykimo pavojus; kadangi buveinės ir rūšys, kurioms gresia išnykimas, sudaro Bendrijos gamtos paveldo dalį, o jų išlikimui kylantys pavojai dažnai nepaiso valstybinių sienų, todėl joms išsaugoti reikalinga imtis priemonių Bendrijos mastu;

kadangi, atsižvelgiant į grėsmę tam tikriems buveinių tipams ir tam tikroms faunos ir floros rūšims bei siekiant kuo anksčiau įgyvendinti jų išsaugojimo priemones, būtina juos apibrėžti kaip prioritetinius;

kadangi tam, kad galima būtų atstatyti ar palaikyti Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių gerą apsaugos būklę, būtina pagal nustatytą grafiką steigti specialias saugomas teritorijas, siekiant sukurti vientisą Europos ekologinį tinklą;

¹ *OJ C* 24, 1977 02 01, p. 3 ir *OJ C* 201, 1977 08 23, p. 2

² *OJ C* 163, 1977 07 11, p. 28

³ *OJ C* 152, 1977 06 29, p. 3

⁴ *OJ C* 112, 1973 12 20, p. 40

kadangi visos tokios įsteigtos teritorijos, įskaitant tas teritorijas, kurios dabar ar ateityje bus paskelbtos specialios apsaugos teritorijomis pagal 1979 m. balandžio 2 d. Tarybos direktyvą 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos,⁵ turės būti įtrauktos į vientisą Europos ekologinį tinklą;

kadangi kiekvienoje tokioje įsteigtoje teritorijoje tikslinga įgyvendinti būtinas priemones, atsižvelgiant į siekiamus apsaugos tikslus;

kadangi specialių saugomų teritorijų steigimui tinkamas teritorijas siūlo valstybės narės, bet kadangi vis dėlto turi būti nustatyta tvarka, kuri išskirtiniais atvejais leistų paskelbti saugoma teritoriją, kurios valstybė narė nepasiūlė, bet kurią Bendrija laiko svarbiau prioritetingo buveinių tipo ar prioritetingos rūšies palaikymui ar išlikimui;

kadangi būtina tinkamai įvertinti bet kurią planą ar programą, kuri galėtų turėti reikšmingą poveikį esamos ar ateityje numatytos įsteigti saugomos teritorijos apsaugos tikslams;

kadangi pripažįstama, kad priėmimas priemonių, skirtų skatinti Bendrijos svarbos prioritetingų natūralių buveinių ir prioritetingus rūšių apsaugą, yra bendra visų valstybių narių pareiga; kadangi vis dėlto kai kurioms valstybėms narėms tai gali būti per didelė finansinė našta, nes, viena vertus, tokios buveinės ir rūšys Bendrijoje yra nevienodai pasiskirsčiusios, kita vertus, principas „moka teršėjas“ gamtos apsaugos atveju gali būti taikomas tik gana ribotai;

kadangi dėl to susitarta, kad šiuo išskirtiniu atveju turėtų būti teikiamas bendras Bendrijos finansavimas, Bendrijos sprendimais numčius skirtų išteklių ribas;

kadangi žemėnaudos planavimas ir plėtros politika turėtų skatinti laukinei faunai ir florai svarbiausių kraštovaizdžio elementų tvarkymą;

kadangi turėtų būti sukurta šia direktyva reglamentuojamų natūralių buveinių ir rūšių apsaugos būklės stebėjimo sistema;

kadangi tam tikroms faunos ir floros rūšims būtina bendra apsaugos sistema, kuri papildytų Direktyvą 79/409/EEB; kadangi tam tikroms rūšims, jei to reikalauja jų būklė, turėtų būti numatyta tvarkymo nuostata, įskaitant, pavyzdžiui, tam tikrų gaudymo bei žudymo priemonių uždraudimą, tuo pačiu numatant galimybę tam tikromis sąlygomis taikyti išlygas;

kadangi, siekiant užtikrinti, kad šios direktyvos įgyvendinimas yra kontroliuojamas, Komisija periodiškai rengia bendras ataskaitas, paremtas ir valstybių narių pateikta informacija apie tai, kaip yra taikomos pagal šią direktyvą priimtos nacionalinės nuostatos;

kadangi šios direktyvos įgyvendinimui svarbu gilinti mokslines ir technines žinias; kadangi dėl to tikslinga skatinti atitinkamus mokslinius tiriamuosius darbus;

kadangi techninė ir mokslinė pažanga reiškia, kad turi būti galima pakoreguoti priedus; kadangi turėtų būti nustatyta tvarka, pagal kurią Taryba galėtų keisti priedus;

⁵ *OJL* 103, 1979 04 25, p. 1. Direktyva, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 91/244/EEB (*OJL* 115, 1991 05 08, p. 41)

kadangi turėtų būti sudarytas valdymo komitetas, kuris padėtų Komisijai įgyvendinti šią direktyvą, ypač priimant sprendimus dėl Bendrijos bendro finansavimo;

kadangi turėtų būti numatyta nuostata dėl papildomų priemonių, reglamentuojanti tam tikrų vietinių faunos ir floros rūšių reintrodukciją ir galimą nevietinių rūšių introdukciją;

kadangi su šios direktyvos tikslais susijęs švietimas ir bendra informacija yra būtini, siekiant užtikrinti veiksmingą jos įgyvendinimą,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

Apibrėžimai

1 straipsnis

Šioje direktyvoje:

- a) **apsauga** reiškia visumą priemonių, reikalingų palaikyti ar atstatyti natūralias buveines ir laukinių faunos ir floros rūšių populiacijas iki palankios būklės, kaip apibrėžta e ir i punktuose;
- b) **natūrali buveinė** reiškia sausumos arba vandens plotus su jiems būdingais geografiniais, abiotiniais ir biotiniais, visiškai natūraliais ar pusiau natūraliais požymiais;
- c) **Bendrijos svarbos natūralių buveinių tipai** reiškia tokius buveinių tipus, kurie 2 straipsnyje nurodytoje teritorijoje:
 - i) gali išnykti savo natūralaus paplitimo arealo;
 - arba
 - ii) yra paplitę nedideliame areale dėl jų regresijos arba dėl jiems būdingo riboto paplitimo arealo;
 - arba
 - iii) yra išskirtiniai pavyzdžiai, nes turi vieno ar kelių iš 5 biogeografinių regionų (alpinio, atlantinio, kontinentinio, Makaronezijos ir Viduržemio jūros) tipinius bruožus;

Tokie buveinių tipai yra arba gali būti įrašyti į I priedą;

- d) **prioritetiniai natūralių buveinių tipai** reiškia natūralių buveinių tipus, kuriems gresia išnykimo pavojus, kurie yra aptinkami 2 straipsnyje nurodytoje teritorijoje ir už kurių apsaugą Bendrija yra ypač atsakinga, atsižvelgiant į jų natūralaus paplitimo arealo dalį, patenkančią į 2 straipsnyje nurodytą teritoriją; I priede šie prioritetiniai natūralių buveinių tipai yra pažymėti žvaigždute (*);
- e) **natūralios buveinės apsaugos būklė** reiškia poveikių natūralioms buveinėms ir joms tipiškomis rūšimis visumą, kuri gali turėti ilgalaikį poveikį jų natūraliam paplitimui, struktūrai ir funkcijoms bei joms tipiškų rūšių ilgalaikiam išlikimui 2 straipsnyje nurodytoje teritorijoje.

Natūralios buveinės apsaugos būklė laikoma 'gera', kai:

- jos natūralus paplitimo arealas ir jos padengiami plotai tame areale yra stabilūs arba didėja, ir
- egzistuoja ir tikėtina, kad ateityje neišnyks jos ilgalaikiam palaikymui būtina specifinė struktūra ir funkcijos,
- jai tipišku rūšių apsaugos būklė yra gera pagal i punkte pateiktą apibrėžimą.

f) rūšies buveinė – tai specifiniais abiotiniais ir biotiniais veiksniais pasižyminti aplinka, kurioje rūšis gyvena bet kuriuo savo biologinio ciklo etapu;

g) Bendrijos svarbos rūšys – tai 2 straipsnyje apibrėžtoje teritorijoje egzistuojančios rūšys, kurios:

i) yra nykstančios, išskyrus rūšis, kurių natūralaus paplitimo arealas siekia tos teritorijos pakraštį ir kurioms negresia išnykimas ar kurios nėra pažeidžiamos vakarų Palearktikos regione;

ii) yra pažeidžiamos, t.y. manoma, kad netolimoje ateityje jos gali būti perkeltos į nykstančiųjų kategoriją, jei ir toliau veiks tai lemiantys veiksniai;

iii) yra retos, t.y. rūšys, kurių mažos populiacijos šiuo metu nėra nykstančios ar pažeidžiamos, bet yra pavojus, kad jos gali tokiomis tapti; rūšys gyvena mažose geografinėse teritorijose arba yra retai išsidėsčiusios didesnėje teritorijoje;

iv) yra endeminės ir reikalauja išskirtinio dėmesio dėl specifinio jų natūralios buveinės pobūdžio ir (arba) dėl jų naudojimo galimo poveikio jų buveinei ir (arba) jų apsaugos būklei.

Tokios rūšys yra arba gali būti įtrauktos į II ir (arba) IV ar V priedus;

h) prioritetinės rūšys reiškia g punkto i papunktyje nurodytas rūšis, už kurių apsaugą Bendrija yra ypač atsakinga, atsižvelgiant į jų natūralaus paplitimo arealo dalį, patenkančią į 2 straipsnyje nurodytą teritoriją; šios prioritetinės rūšys II priede yra pažymėtos žvaigždute (*);

i) rūšies apsaugos būklė reiškia atitinkamą rūšių veikiančių poveikių visumą, kuri gali turėti ilgalaikį poveikį jos populiacijos paplitimui ir gausumui 2 straipsnyje nurodytoje teritorijoje;

Rūšies apsaugos būklė laikoma 'gera', kai:

- atitinkamos rūšies populiacijos pokyčių duomenys rodo, kad ji pati pajėgi ilgą laiką išlikti kaip gyvybingas jos natūraliosios buveinės komponentas, ir
- rūšies natūralaus paplitimo arealas nemažėja ir nėra tikėtina, kad bus sumažintas ateityje, ir
- yra ir tikriausiai bus pakankamai didelė buveinė, kurioje jos populiacija galės išlikti ilgą laiką;

j) teritorija reiškia geografiškai apibrėžtą plotą, kurio ribos yra aiškiai nustatytos;

k) Bendrijos svarbos teritorija reiškia teritoriją, kuri biogeografiniame regione ar regionuose, kuriems ji priklauso, yra svarbi tuo, kad padeda išlaikyti ar atstatyti I priede nurodyto natūralių buveinių tipo ar į II priedą įrašytos rūšies gerą apsaugos būklę, bei taip pat gali būti svarbi 3 straipsnyje nurodyto *Natura 2000* tinklo vientisumui ir (arba) yra

svarbi palaikant biologinę įvairovę atitinkamame biogeografiniame regione ar regionuose.

Dideliuose plotuose paplitusių gyvūnų rūšių atveju Bendrijos svarbos teritorijos atitinka šių rūšių natūralaus paplitimo areale esančias vietas, kuriose yra jų gyvenimui ir dauginimuisi būtini fiziniai ar biologiniai veiksniai;

l) speciali saugoma teritorija - tai Bendrijos svarbos teritorija, kurią valstybės narės įsteigė įstatymu, administraciniu aktu ir (arba) sutartimi ir kurioje yra taikomos būtinos apsaugos priemonės, skirtos palaikyti ar atstatyti natūralių buveinių ir (ar) rūšių, kurioms teritorija yra įsteigta, gerą apsaugos būklę bei populiacijas;

m) egzempliorius reiškia bet kurią iš IV ir V priedus įtrauktos rūšies gyvą arba negyvą gyvūną ar augalą, bet kurią jo dalį ar išvestinį produktą, taip pat bet kokias kitas prekes, kurios pagal dokumentus, pakuotę, žymėjimą ar etiketę arba kitas aplinkybes yra tų rūšių gyvūnų ar augalų dalys ar išvestiniai produktai;

n) komitetas reiškia pagal 20 straipsnį įkurtą komitetą.

2 straipsnis

1. Šios direktyvos tikslas - padėti užtikrinti biologinę įvairovę, apsaugant natūralias buveines ir laukinę fauną bei florą europinėje valstybių narių, kurioms taikoma Sutartis, teritorijoje.

2. Priemonės, kurių imamasi pagal šią direktyvą, turi palaikyti ar atstatyti gerą Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros rūšių apsaugos būklę.

3. Taikant priemones pagal šią direktyvą, atsižvelgiama į ekonominius, socialinius ir kultūrinius reikalavimus bei regionines ir vietines charakteristikas.

Natūralių buveinių ir rūšių buveinių apsauga

3 straipsnis

1. *Natura 2000* pavadinimu kuriamas vieningas specialių saugomų teritorijų Europos ekologinis tinklas. Šis tinklas, sudarytas iš teritorijų, kuriose yra į I priedą įrašyti natūralių buveinių tipai ir į II priedą įrašytų rūšių buveinės, sudaro galimybę palaikyti, o kur reikia ir atstatyti iki geros apsaugos būklės natūralių buveinių tipus ir rūšių buveines jų natūraliame paplitimo areale.

Į *Natura 2000* tinklą įeina specialios apsaugos teritorijos, kurias valstybės narės klasifikuoja pagal Direktyvą 79/409/EEB.

2. Kuriant *Natura 2000* tinklą, visos valstybės narės prisideda atsižvelgiant į tai, kokią dalį jų teritorijoje užima šio straipsnio 1 dalyje nurodyti natūralių buveinių tipai ir rūšių buveinės. Šiuo tikslu kiekviena valstybė narė pagal 4 straipsnį steigia specialias saugomas teritorijas, atsižvelgdama į 1 dalyje išdėstytus tikslus.

3. Jei valstybės narės mano esant reikalinga, jos stengiasi pagerinti *Natura 2000* tinklo ekologinį vientisumą palaikydamos, o kur reikia – sukurdamos kraštovaizdžio elementus, kurie yra labai svarbūs laukinei faunai ir florai, kaip nurodyta 10 straipsnyje.

4 straipsnis

1. Remdamasi III priede (1 etapas) išdėstytais kriterijais ir atitinkama mokslinė informacija, kiekviena valstybė narė siūlo teritorijų sąrašą, nurodydama, kurie jos teritorijoje vietiniai I priedo natūralių buveinių tipai ir kurios II priedo rūšys aptinkamos tose teritorijose. Dideliuose arealuose paplitusių gyvūnų rūšių atveju tokios teritorijos atitinka šių rūšių natūralaus paplitimo areale esančias vietas, kuriose egzistuoja jų gyvenimui ir veisimuisi svarbūs fiziniai ar biologiniai veiksniai. Dideliuose arealuose paplitusių vandens gyvūnų rūšių atveju tokios teritorijos siūlomos tik ten, kur yra aiškiai identifikuojamas plotas, kuriame yra jų gyvybei ir veisimuisi būtini fiziniai ir biologiniai veiksniai. Prireikus valstybės narės siūlo pakoreguoti sąrašą atsižvelgiant į 11 straipsnyje nurodytą stebėjimų rezultatus.

Per trejus metus nuo šios direktyvos paskelbimo sąrašas kartu su informacija apie kiekvieną teritoriją perduodamas Komisijai Tokią informaciją sudaro teritorijos žemėlapis, jos pavadinimas, lokalizacija, plotas ir duomenys, gauti taikant III priede (1 etapas) nurodytus kriterijus; ji pateikiama Komisijos nustatyta forma, 21 straipsnyje nurodyta tvarka.

2. Remdamasi III priede (2 etapas) nustatytais kriterijais, kiekvienam iš penkių 1 straipsnio c punkto iii papunktyje nurodytų biogeografinių regionų ir visai 2 straipsnio 1 dalyje nurodytai teritorijai Komisija, susitarusi su kiekviena valstybe nare pagal jų pateiktus sąrašus sudaro Bendrijos svarbos teritorijų sąrašo projektą, paremtą valstybių narių sąrašais, nurodančiais tas teritorijas, kuriose yra vienas ar daugiau natūralių buveinių tipų ar prioritetinių rūšių.

Valstybės narės, kurių teritorijos su jose aptinkamais vienu ar daugiau prioritetiniais natūralių buveinių tipais ar prioritetinėmis rūšimis sudaro daugiau negu 5 proc. jų nacionalinės teritorijos, gali, susitarusios su Komisija, prašyti, kad III priede (2 etapas) išvardinti kriterijai, parenkant visas Bendrijos svarbos teritorijas jų teritorijoje, būtų taikomi lanksčiau.

Atrinktų Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą, nurodant teritorijas, kuriose yra vienas ar daugiau prioritetinių natūralių buveinių tipų ar prioritetinių rūšių, Komisija tvirtina 21 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas sąrašas sudaromas per šešerius metus nuo šios direktyvos paskelbimo.

4. Jei, laikantis 2 dalyje nustatytos tvarkos, yra patvirtinama Bendrijos svarbos teritorija, atitinkama valstybė narė turi kaip galima greičiau, bet ne vėliau kaip per šešerius metus, toje teritorijoje įsteigia specialią saugomą teritoriją, nustatydama prioritetus, atsižvelgdama į teritorijos svarbą palaikant ar atstatant I priede išvardytų natūralių buveinių tipų arba II priede išvardytų rūšių gerą apsaugos būklę bei užtikrinant *Natura 2000* tinklo vientisumą, taip pat atsižvelgdama į toms vietovėms gresiantį degradavimą ar sunaikinimą.

5. Teritoriją įtraukus į 2 dalies trečiojoje pastraipoje minimą sąrašą, jai pradedamos taikyti 6 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys.

5 straipsnis

1. Išskirtiniais atvejais, kai Komisija nustato, kad 4 straipsnio 1 dalyje minimame sąraše nėra paminėta teritorija, kurioje aptinkamas prioritetas natūralių buveinių tipas ar prioritetas rūšis, kuri, remiantis atitinkama ir patikima mokslinė informacija, yra svarbi to prioriteto natūralių buveinių tipo palaikymui arba prioriteto rūšies išlikimui, pradedamos dvišalės Komisijos ir atitinkamos valstybės narės konsultacijos, kad būtų galima palyginti abiejų šalių naudojamus mokslinių tyrimų duomenis.

2. Jei pasibaigus konsultacijoms, kurios gali tęstis ne ilgiau kaip 6 mėnesius, ginčas lieka neišspręstas, Komisija pateikia Tarybai pasiūlymą tokią teritoriją priskirti prie Bendrijos svarbos teritorijų.

3. Gavusi tokį pasiūlymą, Taryba per tris mėnesius vienbalsiai, priima sprendimą.

4. Konsultacijų metu ir laukiant Tarybos sprendimo, nagrinėjamai teritorijai galioja 6 straipsnio 2 dalis.

6 straipsnis

1. Specialioms saugomoms teritorijoms valstybės narės nustato būtinas apsaugos priemones, tarp jų, jei reikia, atitinkamus tvarkymo planus, parengtus specialiai šioms teritorijoms ar integruotus į kitus plėtros planus, ir atitinkamas įstatymais nustatytas, administracines arba sutartyje numatytas priemones, kurios atitinka teritorijoje esančių į I priedą įtrauktų natūralių buveinių tipų ir į II priedą įtrauktų rūšių ekologinius reikalavimus.

2. Valstybės narės imasi priemonių, siekdamas specialiose saugomose teritorijose išvengti natūralių buveinių ir rūšių buveinių blogėjimo, o taip pat rūšių, kurių apsaugai buvo įsteigtos specialios saugomos teritorijos, trikdymo, jei toks trikdydas galėtų būti reikšmingas šios direktyvos tikslų atžvilgiu.

3. Bet kokiems planams ir projektams, tiesiogiai nesusijusiems arba nebūtinai teritorijos tvarkymui, bet galintiems ją reikšmingai paveikti individualiai arba kartu su kitais planais arba projektais, turi būti atliekamas jų galimo poveikio teritorijai įvertinimas. Atsižvelgiant į poveikio teritorijai įvertinimo išvadas ir remiantis 4 dalies nuostatomis, kompetentingos nacionalinės institucijos pritaria planui ar projektui tik įsitikinusios, kad jis neigiamai nepaveiks nagrinėjamos teritorijos vientisumui ir, jei reikia, išsiaiškinusios plačiosios visuomenės nuomonę.

4. Jei, nepaisant poveikio teritorijai neigiamo įvertinimo ir nesant kitų alternatyvių sprendimų, šis planas ar projektas vis dėlto privalo būti įgyvendintas dėl įpareigojančių priežasčių, tarp jų ir socialinio ar ekonominio pobūdžio, neatsižvelgti į visuomenės

interesus, valstybė narė imasi visų kompensacinių priemonių, būtinų bendram *Natura 2000* vientisumui apsaugoti. Apie patvirtintas kompensacines priemones ji praneša Komisijai.

Kai atitinkamoje teritorijoje yra prioritetas natūralių buveinių tipas ir (arba) prioritetas rūšis, vieninteliai argumentai, kuriuos galima pateikti, yra argumentai, susiję su žmonių sveikata ar sauga, su labai svarbiomis aplinkai palankiomis pasekmėmis arba kitomis, Komisijos nuomone, įpareigojančiomis priežastimis neatsižvelgti į visuomenės interesus.

7 straipsnis

Šios direktyvos 6 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatyti įpareigojimai pakeičia bet kuriuos Direktyvos 79/409/EEB 4 straipsnio 4 dalies pirmajame sakinyje nustatytus įpareigojimus teritorijoms, atrinktoms pagal 4 straipsnio 1 dalį arba panašiai pripažintoms pagal jos 4 straipsnio 2 dalį, nuo šios direktyvos įgyvendinimo datos arba nuo valstybės narės atliko atrinkimo arba pripažinimo datos pagal Direktyvą 79/409/EEB, jei pastaroji data yra vėlesnė.

8 straipsnis

1. Kartu su savo pasiūlymais dėl teritorijų, tinkamų steigti specialias saugomas teritorijas, kuriose yra aptinkami prioritetai natūralių buveinių tipai ir (arba) prioritetas rūšys, valstybės narės Komisijai atitinkamai siunčia savo apskaičiavimus, koks, jų nuomone, turi būti bendras Bendrijos finansavimas, kad jos galėtų įvykdyti savo įsipareigojimus pagal 6 straipsnio 1 dalį.

2. Bendrijos svarbos teritorijoms, kurioms prašoma bendro finansavimo, Komisija, susitarusi su kiekviena atitinkama valstybe nare, nustato priemones, kurios yra būtinos atitinkamose teritorijose siekiant palaikyti arba atstatyti prioritetai natūralių buveinių tipų ir prioritetai rūšių gerą apsaugos būklę, ir nurodo toms priemonėms reikalingų išlaidų sumą.

3. Susitarusi su atitinkama valstybe nare ir atsižvelgdama į prioritetai natūralių buveinių tipų ir (arba) prioritetai rūšių koncentraciją valstybės narės teritorijoje bei santykinę našta dėl šio straipsnio 2 dalyje nurodytų priemonių, Komisija įvertina, kokios lėšų sumos, įskaitant finansavimą iš Bendrijos, reikės šioms priemonėms vykdyti.

4. Pagal šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytus vertinimus, atsižvelgdama į esamus atitinkamų Bendrijos dokumentų reglamentuojamus finansavimo šaltinius ir laikydama 21 straipsnyje numatytos tvarkos, Komisija patvirtina prioritetai veiksmų bendrųjų priemonių programą, kuriose būtų numatyti ir finansavimo šaltiniai teritorijai, kai ji yra steigiama pagal 4 straipsnio 4 dalį.

5. Priemonės, kurios dėl išteklių stokos nebuvo įtrauktos į veiksmų programą, ir priemonės, kurioms anksčiau minėtoje veiksmų programoje nebuvo skirta Bendrijos bendro finansavimo arba buvo skirta tik jo dalis, yra svarstomos dar kartą 21 straipsnyje numatyta tvarka, kas dveji metai peržiūrint veiksmų programą, o laukiant tokios veiksmų peržiūros,

valstybės narės gali tų priemonių vykdymą atidėti. Peržiūrint veiksmus, jei reikia, atsižvelgiama į naują nagrinėjamos teritorijos situaciją.

6. Teritorijose, kur nuo Bendrijos bendro finansavimo priklausomų priemonių vykdymas yra atidėtas, valstybės narės nesiima jokių naujų priemonių, kurios galėtų pabloginti šių teritorijų būklę.

9 straipsnis

Veikdama 21 straipsnyje numatyta tvarka, Komisija periodiškai peržiūri, koks yra *Natura 2000* indėlis siekiant 2 ir 3 straipsniuose numatytų tikslų. Jei, atliekant 11 straipsnyje numatytus stebėjimus, nustatyti natūralūs pokyčiai teikia tam pagrindo, specialią saugomą teritoriją gali būti nuspręsta panaikinti.

10 straipsnis

Valstybės narės stengiasi, kur mano tai esant būtina, savo žemėnaudos planuose bei plėtros politikoje, ir ypač siekdamas pagerinti *Natura 2000* tinklo ekologinį vientisumą, skatinti laukinei faunai ir florai svarbių kraštovaizdžio elementų tvarkymą.

Šiems elementams priskiriami tie, kurie dėl savo linijinės ar tęstinės struktūros (upės su savo krantais ar tradicinės laukų ribų žymėjimo sistemos) ar dėl savo jungiamosios funkcijos (kūdros ar maži miškeliai) yra būtini laukinių rūšių migracijai, plitimui ir genetiniams mainams.

11 straipsnis

Valstybės narės vykdo 2 straipsnyje nurodytų natūralių buveinių ir rūšių apsaugos būklės stebėjimą, atkreipdamos ypatingą dėmesį į prioritetinius natūralių buveinių tipus ir prioritetines rūšis.

Rūšių apsauga

12 straipsnis

1. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių sukurti į IV priedo a dalį įrašytų gyvūnų rūšių griežtos apsaugos jų paplitimo areale sistemą, draudžiančią:

- a) bet kokia forma tyčia gaudyti ar žudyti šių rūšių individus gamtoje;
- b) šias rūšis tyčia trikdyti, ypač jų perėjimo, jauniklių auginimo, žiemos miego ir migracijos metu;
- c) tyčia naikinti ar rinkti kiaušinius gamtoje;

d) pažeisti ar naikinti perėjimo ar poilsio vietas.

2. Valstybės narės draudžia laikyti, transportuoti, parduoti ar mainyti, siūlyti parduoti ar mainyti gamtoje sugautus šių rūšių egzempliorius, išskyrus tuos, kurie teisėtai buvo pagauti prieš įgyvendinant šią direktyvą.

3. Šio straipsnio 1 dalies a ir b punktuose bei 2 dalyje nurodytas draudimas galioja visiems gyvūnų, kuriems šis straipsnis taikomas, gyvenimo etapams.

4. Valstybės narės sukuria į IV priedo a dalį įrašytų gyvūnų rūšių atsitiktinio gaudymo ar žudymo stebėjimo sistemą. Atsižvelgdamos į surinktą informaciją valstybės narės imasi kitų būtinų tyrimo ir apsaugos priemonių, užtikrinančių, kad atsitiktinis gaudymas ar žudymas neturėtų reikšmingos neigiamos įtakos atitinkamoms rūšims.

13 straipsnis

1. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių sukurti į IV priedo b dalį įrašytų augalų rūšių griežtos apsaugos sistemą, draudžiančią:

- a) tyčia skinti, rinkti, pjauti, rauti ar naikinti tokius augalus gamtoje jų natūralaus paplitimo vietose;
- b) laikyti, transportuoti, parduoti ar mainyti, siūlyti parduoti ar mainyti iš gamtos paimtus tų rūšių egzempliorius, išskyrus tuos, kurie teisėtai buvo paimti prieš įgyvendinant šią direktyvą.

2. Šio straipsnio 1 dalies a ir b punktuose bei 2 dalyje nurodyti draudimai galioja visiems augalų, kuriems šis straipsnis taikomas, biologinio ciklo etapams.

14 straipsnis

1. Jei, remdamosi 11 straipsnyje numatytais stebėjimais, valstybės narės mano, kad tai yra būtina, jos imasi priemonių užtikrinti, kad į V priedą įrašytų laukinių faunos ir floros rūšių egzempliorių ėmimas iš gamtos ir jų naudojimas nesutrukdytų palaikyti gerą šių rūšių apsaugos būklę.

2. Kai manoma, kad tokios priemonės yra būtinos, viena iš tokių priemonių yra 11 straipsnyje numatytų stebėjimų tąsa. Tarp tokių priemonių visų pirma galėtų būti:

- taisyklės, reguliuojančios priėjimą prie tam tikros nuosavybės,
- laikinas ar vietinio masto draudimas imti rūšių egzempliorius iš gamtos ir naudoti tam tikras populiacijas;
- tokių egzempliorių ėmimo iš gamtos laikotarpių ir (arba) metodų reguliavimas;
- medžioklės ir žūklės taisyklių taikymas, imant egzempliorius iš gamtos, kuriose atsižvelgiama į tokių populiacijų išsaugojimą;
- rūšių egzempliorių ėmimui iš gamtos būtinų licencijų ar kvotų sistemos sukūrimas;
- rūšių egzempliorių pirkimo, pardavimo, siūlymo pirkti, laikymo ar transportavimo pardavimo tikslais reguliavimas;

- gyvūnų rūšių veisimas nelaisvėje, augalų rūšių dirbtinis dauginimas griežtai kontroliuojamomis sąlygomis, siekiant sumažinti laukinių rūšių ėmimą iš gamtos;
- taikomų priemonių poveikio įvertinimas.

15 straipsnis

Į V priedo a dalį įrašytų laukinės faunos rūšių gaudymo ir (arba) žudymo atžvilgiu ir tais atvejais, kai pagal 16 straipsnį į IV priedo a dalį įrašytų rūšių gaudymui ar žudymui yra taikomos išlygos, valstybės narės uždraudžia naudoti neatrankinius būdus, dėl kurių tokių rūšių populiacijos gali išnykti vietiniu mastu arba būti labai trikdomos, ir ypač drausti:

- a) naudoti VI priedo a dalyje išvardintus gaudymo ir žudymo būdus;
- b) bet kokią gaudymą ar žudymą iš transporto priemonių, nurodytų VI priedo b dalyje.

16 straipsnis

1. Jei nėra kitos priimtinos alternatyvos, ir išlygos taikymas netrukdo palaikyti atitinkamos rūšies populiacijų gerą apsaugos būklę jų natūralaus paplitimo areale, valstybės narės gali daryti išlygas 12, 13 ir 14 straipsnių bei 15 straipsnio a ir b dalių nuostatoms:

- a) siekdamas apsaugoti laukinę fauną ir florą bei išsaugoti natūralias buveines;
- b) siekdamas išvengti didelės žalos, ypač pasėliams, naminiams gyvuliams, miškams, žūklės plotams, vandenims ir kitoms nuosavybės rūšims;
- c) atsižvelgdamas į visuomenės sveikatą ir saugą arba dėl kitų įpareigojančių priežasčių neatsižvelgti į visuomeninius interesus, įskaitant socialinio ar ekonominio pobūdžio, į pirminės svarbos gamtinei aplinkai naudingas pasekmes;
- d) mokslo tiriamojo darbo ir švietimo tikslais, siekiant šių rūšių populiacijų atstatymo ir reintrodukcijos bei dėl šiems tikslams įgyvendinti būtino veisimo, įskaitant dirbtinį augalų dauginimą;
- e) siekdamas griežtai kontroliuojant leisti atrankos būdu ir ribotais kiekiais imti ir laikyti ribotą tam tikrų į IV priedą įrašytų rūšių egzempliorių skaičių, kurį nustato kompetentingos nacionalinės institucijos.

2. Kas dveji metai valstybės narės Komisijai pateikia Komiteto nustatytos formos ataskaitą apie išlygas, taikomas pagal 1 dalį. Gavusi ataskaitą, Komisija ne vėliau kaip per 12 mėnesių Komitetui pateikia savo nuomonę apie tas išlygas ir apie tai praneša Komitetui.

3. Ataskaitose nurodoma:

- a) rūšys, kurioms taikomos išlygos, ir jų taikymo priežastys, nurodant rizikos pobūdį ir, jei tikslinga, atmetas alternatyvas bei naudotus mokslinius duomenis;
- b) leidžiami gyvūnų rūšių gaudymo ar žudymo būdai, priemonės ir metodai bei jų naudojimo priežastys;
- c) aplinkybės, kada ir kur tokios išlygos buvo leistos taikyti;
- d) institucija, kuriai suteikti įgaliojimai skelbti ir tikrinti, kad egzistuoja reikalaujamos sąlygos, ir spręsti, kokie būdai, priemonės ar metodai gali būti naudojami, koku mastu ir kokios žinybos gali juos naudoti bei kokie asmenys turi vykdyti šią užduotį;
- e) naudojamos priežiūros priemonės ir gauti rezultatai.

Informavimas

17 straipsnis

1. Pasibaigus 23 straipsnyje nurodytam laikotarpiui, kas šešeri metai valstybės narės pateikia ataskaitą apie taikytą pagal šią direktyvą priemonių įgyvendinimą. Į šią ataskaitą įtraukiama informacija apie 6 straipsnio 1 dalyje nurodytas apsaugos priemones ir tų priemonių poveikio I priedo natūralių buveinių tipų ir II priedo rūšių apsaugos būklei įvertinimas bei pagrindiniai 11 straipsnyje nurodytos priežiūros rezultatai. Pagal Komiteto formą parengta ataskaita pateikiama Komisijai ir turi būti prieinama visuomenei.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų ataskaitų pagrindu Komisija parengia bendrą ataskaitą. Joje atitinkamai įvertinama pasiekta pažanga ir ypač *Natura 2000* indėlis siekiant 3 straipsnyje nurodytų tikslų. Ataskaitos dalies, kuri apima tam tikros valstybės narės pateiktą informaciją, projektą Komisija siunčia atitinkamai valstybei patikrinti. Pateikusi galutinę ataskaitos variantą komitetui, Komisija ne vėliau kaip per dvejus metus nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų pranešimų gavimo dienos ją oficialiai paskelbia ir pateikia valstybėms narėms, Europos Parlamentui, Tarybai ir Ekonomikos bei socialinių reikalų komitetui.

3. Pagal šią direktyvą įsteigtas teritorijas valstybės narės gali pažymėti ženklais, kuriuos šiam tikslui yra sukūręs komitetas.

Mokslo tiriamieji darbai

18 straipsnis

1. Valstybės narės ir Komisija skatina mokslo tiriamuosius ir mokslinius darbus, atsižvelgdamos į 2 straipsnyje išdėstytus tikslus ir 11 straipsnyje nurodytus įpareigojimus. Jos keičiasi informacija, kad valstybių narių ir Komisijos lygmeniu vykdomi mokslo tiriamieji darbai būtų tinkamai koordinuojami.

2. Išskirtinis dėmesys skiriamas moksliniam darbui, kuris yra būtinas siekiant įgyvendinti 4 ir 10 straipsnius, taip pat yra skatinami valstybių narių bendri mokslo tiriamieji darbai.

Priedų keitimo tvarka

19 straipsnis

Pakeitimus, kurie yra būtini derinant I, II, III, V ir VI priedus su technine ir moksline pažanga, Komisijos siūlymu Taryba priima kvalifikuota balsų dauguma.

Pakeitimus, kurie yra būtini derinant IV priedą su technine ir moksline pažanga, Komisijos siūlymu Taryba priima vienbalsiai.

Komitetas

20 straipsnis

Komisijai padeda komitetas, sudarytas iš valstybių narių atstovų, kuriam pirmininkauja Komisijos atstovas.

21 straipsnis

1. Komisijos atstovas pateikia komitetui priemonių, kurių turi būti imtasi, projektą. Savo nuomonę apie projektą komitetas pareiškia per tokį laiką, kurį nustato pirmininkas priklausomai nuo klausimo skubotumo. Tais atvejais, kai Taryba turi priimti sprendimą Komisijos siūlymu, nuomonė patvirtinama Sutarties 148 straipsnio 2 dalyje nustatyta balsų dauguma. Valstybių narių atstovų komitete balsai skaičiuojami taip, kaip nustatyta tame straipsnyje. Pirmininkas nebalsuoja.

2. Komisija priima numatytas priemones, jei jos atitinka komiteto išvadas.

Kai numatytos priemonės neatitinka komiteto nuomonės, arba nuomonė nepareiškiamą, Komisija nedelsdama pateikia Tarybai pasiūlymą dėl priemonių, kurių turi būti imtasi. Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma.

Jei, gavusi pasiūlymą, Taryba per tris mėnesius nepriima jokio sprendimo, pasiūlytas priemones priima Komisija.

Papildomos nuostatos

22 straipsnis

Įgyvendindamos šios direktyvos nuostatas, valstybės narės:

- a) ištiria, ar pageidautina reintrodukuoti IV priede nurodytas rūšis, kurios yra vietinės valstybių narių teritorijose, tais atvejais, kai ši priemonė galėtų padėti jų apsaugai, su sąlyga, kad atlikus tokius tyrimus ir atsizvelgus į valstybių narių bei kitų valstybių patirtį, nustatoma, kad tokia rūšių reintrodukcija veiksmingai padeda atstatyti gerą šių rūšių apsaugos būklę, ir su sąlyga, kad tai yra vykdoma tik atitinkamai pasitarus su visuomene;
- b) užtikrina, kad tyčinė bet kurių rūšių, kurios yra nevietinės valstybių narių teritorijose, introdukcija į gamtą būtų reguliuojama taip, kad tai nekenktų natūralioms buveinėms jų natūralaus paplitimo ribose arba laukinei vietinei florai ir faunai, o jei valstybė narė mano, kad tai yra būtina, tokią rūšių introdukciją uždraudžia. Atlikto įvertinimo rezultatai siunčiami komitetui;
- c) skatina švietimą ir informaciją apie poreikį saugoti laukinės faunos ir floros rūšis, jų buveines bei natūralias buveines.

Baigiamosios nuostatos

23 straipsnis

1. Per dvejus metus nuo šios direktyvos paskelbimo valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.
2. Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.
3. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

24 straipsnis

Ši direktyva skiriama valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1992 m. gegužės 21 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

A. Marques Cunha

I PRIEDAS

EUROPOS SAJUNGAI SVARBIŲ NATŪRALIŲ BUVEINIŲ TIPAI, KURIŲ APSAUGAI BŪTINA IŠSKIRTI SPECIALIAS SAUGOMAS TERITORIJAS

Interpretacija

Buveinių tipų interpretavimo nuorodos pateiktos "Europos Sąjungos buveinių interpretavimo vadove", kuri patvirtino pagal 20 straipsnį įsteigtas komitetas ("Buveinių Komitetas") ir publikavo Europos Komisija (1).

Kodas atitinka NATURA 2000 kodą.

Ženklas "*" rodo prioritetinius buveinių tipus.

1. PAKRANČIŲ IR DRUSKINGOS BUVEINĖS

11. Atvira jūra ir potvynių zonos

- 1110 Smėlėtos pakrantės, kurios visą laiką šiek tiek apsemtos jūros vandeniu
- 1120 *Poseidonijų sąžalynai (*Posidonium oceanicae*)
- 1130 Upių žiotys
- 1140 Atoslūgio metu neužsemiamos dumblingos ir smėlingos lygumos
- 1150 *Įlankos
- 1160 Didelės seklios įlankos ir užutekiai
- 1170 Rifai
- 1180 Povandeniai dariniai susiformavę dėl išsiskiriančių dujų

12. Jūros uolos ir skardžiai arba akmenuoti paplūdimiai

- 1210 Vienamečių augalų bendrijos ant sąnašų
- 1220 Daugiamečių augalų bendrijos akmenuotuose krantuose
- 1230 Augalais apaugusios Atlanto ir Baltijos jūros pakrančių uolos
- 1240 Augalais apaugusios Viduržemio jūros pakrančių uolos su endeminių rūšių kermėkais (*Limonium ssp.*)
- 1250 Augalais apaugusios Makaronezijos pakrančių uolos su endeminių rūšių augalais

13. Atlanto pakrančių ir žemyninės druskingos žemapelkės bei druskingos pievos

- 1310 Salikornijų (*Salicornia*) ir kitų vienamečių augalų užimti dumblynai ir smėlynai
- 1320 Spartinių vejos (*Spartinion maritimae*)
- 1330 Atlantinės druskingos pievos (*Glauco-Puccinellietalia maritimae*)
- 1340 * Žemyninės druskingosios pievos (*Puccinellietalia distantis*)

14. Viduržemio pajūrio srities ir šiltų Atlanto pakrančių druskingos žemapelkės ir druskingos pievos

- 1410 Viduržemio pajūrio srities pakrančių druskingos pievos (*Juncetalia maritimi*)

- 1420 Viduržemio pajūrio srities ir šiltų Atlanto pakrančių druskamėgių augalų krūmynai (*Sarcocornetea fruticosi*)
 1430 Druskamėgių ir azotamėgių augalų krūmynai (*Pegano-Salsoletea*)

15. Druskingos ir gipsingos žemyninės stepės

- 1510 * Viduržemio pajūrio srities druskingosios stepės (*Limonietalia*)
 1520 * Iberijos gipsingosios stepės (*Gypsophilieta*)
 1530 * Panoninės druskingosios stepės ir druskingosios žemapelkės

16. Borealinis Baltijos archipelagas, pakrančių ir sausumos kilimo plotai

- 1610 Baltijos jūros eskerų salos su smėlio, žvirgždo ir uolėtų paplūdimių bei sublitoralės augalų bendrijomis
 1620 Borealinės Baltijos jūros salelės ir mažos salos
 1630 * Borealinės Baltijos jūros pakrančių pievos
 1640 Borealiniai Baltijos jūros smėlėti paplūdimiai su daugiamečių augalų bendrijomis
 1650 Siauros borealinės Baltijos jūros įlankos

2. PAKRANČIŲ SMĖLIO KOPOS IR ŽEMYNINĖS KOPOS

21. Atlanto, Šiaurės jūros ir Baltijos jūros pakrančių kopos

- 2110 Užuomazginės pustomos kopos
 2120 Išilgai jūros kranto pustomos kopos, apaugusios pajūrinėmis smiltlendrėmis (*Ammophila arenaria*) (baltosios kopos)
 2130 * Nurimusios kopos apaugusios žoliniais augalais (pilkosios kopos)
 2140 * Kalcio neturinčios nurimusios kopos su juodosiomis varnauogėmis (*Empetrum nigrum*)
 2150 * Atlanto pakrančių kalcio neturinčios nurimusios kopos (*Calluno-Ulicetea*)
 2160 Kopus su dygliuotaisiais šaltalankiais (*Hyppophae rhamnoides*)
 2170 Kopus su smėlyniniais karklais *Salix repens* ssp. *argentea* (*Salicion arenariae*)
 2180 Atlantinio, Kontinentinio ir Borealinio regionų mišku apaugusios kopos
 2190 Drėgni kopų duburiai
 21A0 Mačeirai (* Airijoje)

22. Viduržemio jūros pakrančių kopos

- 2210 Nurimusios paplūdimio kopos su *Crucianellion maritimae* bendrijomis
 2220 Kopus su karpazolėmis (*Euphorbia terracina*)
 2230 Kopų žolynai priklausantys *Malcolmietalia* eilei
 2240 *Brachypodietalia* eilės kopų žolynai su vienamečiais augalais
 2250 * Kopus apaugusios kadagių (*Juniperus* ssp.) krūmynais
 2260 Kopus su kietalapių krūmų sąžalynais (*Cisto-Levanduletalia*)
 2270 * Italinių (*Pinus pinea*) arba/ir pajūrinių (*Pinus pinaster*) pušų miškais apaugusios kopos

23. Senos, kalcio neturinčios žemyninės kopos

- 2310 Sausi smėlynų viržynai su viržiais (*Calluna*) ir prožirniais (*Genista*)
2320 Sausi smėlynų viržynai su viržiais (*Calluna*) ir juodosiomis varnauogėmis (*Empetrum nigrum*)
2330 Atviri žemyninių kopų žolynai su šepetukais (*Corynephorus*) ir smilgomis (*Agrostis*)
2340 * Panoninės žemyninės kopos

3. GĖLŪJŲ VANDENŲ BUVEINĖS

31. Stovinčio vandens telkiniai

- 3110 Smėlėtųjų lygumų oligotrofiniai vandens telkiniai su labai mažai mineralinių medžiagų turinčiu vandeniu (*Littorelletalia uniflorae*)
3120 Viduržemio pajūrio srities vakarinės dalies oligotrofiniai vandens telkiniai ant smėlingų dirvožemių su labai mažai mineralinių medžiagų turinčiu vandeniu ir slepišerėmis *Isoetes* spp.
3130 Nuo oligotrofinių iki mezotrofinių stovinčio vandens telkiniai su *Littorelletea uniflorae* ir/arba *Isoeto-Nanojuncetea* augalija
3140 Oligomezotrofiniai kieto vandens telkiniai kurių dugne formuojasi maurabraginių dumblių *Chara* spp. Augalija
3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su stambiųjų plūdžių (*Magnopotamion*) arba vandenplūkių (*Hydrocharition*) tipo augalija
3160 Natūralūs distrofiniai ežerai ir kūdros
3170 *Viduržemio pajūrio srities laikinos kūdros
3180 *Turlogai (Airija)

32. Tekančio vandens telkiniai ar jų atkarpos, kuriose vyksta natūrali ar pusiau natūrali dinamika (mažas, vidutinio dydžio ir didelės vagas turintys) ir kurių vandens kokybė liudija, jog nėra reikšmingos žalos

- 3210 Fenoskandijos natūralios upės
3220 Alpinės upės kartu su žoline jų pakrančių augalija
3230 Alpinės upės kartu su sumedėjusių augalų bendrijomis, kurias formuoja paupinės mirikarijos (*Myricaria germanica*)
3240 Alpinės upės kartu su sumedėjusių augalų bendrijomis, kurias formuoja balsvieji gluosniai (*Salix elaeagnos*)
3250 Nuolat tekančios Viduržemio pajūrio srities upės su gelsvuuju vaiklu (*Glaucium flavum*)
3260 Lygumų ir priekalnių upės su *Ranunculion fluitantis* ir *Callitricho-Batrachion* augalija
3270 Upės su dumblėtomis pakrantėmis su *Chenopodietum rubri* p.p. ir *Bidention* p.p. augalija
3280 Nuolat tekančios Viduržemio pajūrio srities upės su (*Paspalo-Agrostidion*) bendrijomis ir apaugusios pakaitomis gluosniais (*Salix*) ir baltosiomis tuopomis (*Populus alba*)
3290 Ne visada tekančios Viduržemio pajūrio srities upės

4. VIDUTINIO KLIMATO REGIONŲ VIRŽYNAI IR KRŪMYNAI

- 4010 Drėgnieji šiauriniai Atlantiniai viržynai su tyruline erika (*Erica tetralix*)
4020 * Drėgnieji temperatiniai Atlantiniai viržynai su blakstienotąja (*Erica ciliaris*) ir tyruline (*Erica tetralix*) erikomis
4030 * Europiniai sausieji viržynai
4040 * Sausieji Atlantiniai jūros pakrančių viržynai su erikomis (*Erica vagans*)
4050 * Endeminiai sausieji Makaronezijos viržynai
4060 Alpiniai ir borealiniai viržynai
4070 * Krūmynai su kalninėmis pušimis (*Pinus mugo*) ir plaukuotaisiais rododendrais (*Rhododendron hirsutus*) (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*)
4080 Subarktiniai karklų *Salix* spp. krūmynai
4090 Endeminiai Viduržemio pajūrio srities kalnų viržynai su dygliakrūmiais

5. KIETALAPIŲ AUGALŲ KRŪMYNAI (MATORALIS)

51. Submediteraniniai ir temperatiniai krūmynai

- 5110 Pastovios paprastojo buksmedžio (*Buxus sempervirens*) bendrijos ant uolų šlaitų (*Berberidion*)
5120 Kalninės prožirnio (*Cytisus purgans*) bendrijos
5130 Paprastojo kadagio (*Juniperus communis*) bendrijos viržynuose arba kalkingose pievose
5140 * Švitrūno (*Cistus palhinhae*) bendrijos drėgnuose pajūrio viržynuose

52. Viduržemio pajūrio srities sumedėjančių augalų matoralis

- 5210 Matoralis su kadagiais *Juniperus* spp.
5220 * Matoralis su zizifais (*Ziziphus*)
5230 * Matoralis su kilniaisiais laurais (*Laurus nobilis*)

53. Šiltieji Viduržemio pajūrio srities ir priešstepiniai krūmynai

- 5310 Kilniųjų laurų (*Laurus nobilis*) krūmynai
5320 Žemaūgių karpažolių *Euphorbia* bendrijos arti skardžių
5330 Šiltieji Viduržemio pajūrio srities ir dykumų pakraščių krūmynai

54. Friganos

- 5410 Vakarų Viduržemio pajūrio srities skardžių viršūnių friganos (*Astragal-Plantaginetum subulatae*)
5420 Friganos *Sacropoterium spinosum*
5430 Endeminės friganos *Euphorbieto-Verbascion*

6. NATŪRALIOS IR PUSIAU NATŪRALIOS PIEVOS

61. Natūralios pievos

- 6110 *Kalkingos arba bazofilinės pievos (laibeniniai šilokynai – *Alyso-Sedion albi*)
- 6120 *Sausų smėlynų kalkingos pievos (melsvieji kelerijynai – *Koelerion glaucae*)
- 6130 Kalaminariniai našlaitynai (*Violetalia calaminariae*)
- 6140 Pirėnų pievos su eraičiais (*Festuca eskia*) ant silicio substratų
- 6150 Alpinės ir borealinės pievos ant silicio substratų
- 6160 Kalninės Ispanijos pievos su eraičiais (*Festuca indigesta*)
- 6170 Alpinės ir subalpinės kalkingos pievos
- 6180 Makaronezijos mezofilinės pievos

62. Pusiau natūralios sausos pievos ir krūmų facijos

- 6210 Pusiau natūralios sausų pievų ir krūmų facijos ant kalkingų substratų (*Festuco-Brometalia*) (*gegužraibiniams augalams svarbios teritorijos)
- 6220 * Netikrosios stepės su varpiniais ir vienamečiais augalais (*Thero-Brachypodietalia*)
- 6230 * Rūšių turtingos briedgaurių (*Nardus*) pievos ant silicio substratų kalnų srityje (ir priekalnių srityse Europos žemyninėje dalyje)
- 6240 * Subpanoninės stepinės pievos
- 6250 * Panoninės stepinės pievos ant liosinių dirvožemių
- 6260 * Panoninės smėlingosios stepės
- 6270 * Rūšių turtingos Fenoskandijos žemumų pievos (nuo sausų iki vidutinio drėgnumo)
- 6280 * Šiauriniai alvarai ir plokščios kalkingos prekambro uolos

63. Ganomi kietalapių medžių miškai (dehesai)

- 6310 Miškai su visžaliais ąžuolais (*Quercus* spp.)

64. Pusiau natūralios drėgnos aukštųjų žolių pievos

- 6410 Melvenių (*Molinia*) pievos ant kalkingo, durpinio arba dumblingo priemolio suspausto dirvožemio (*Molinion caeruleae*)
- 6420 Viduržemio pajūrio srities aukštųjų žolių drėgnos pievos (*Molinio-Holoschoenion*)
- 6430 Lygumų, kalnų ir alpinių sričių hidrofilinės pakrančių aukštųjų žolių bendrijos
- 6440 Aliuvinės upių slėnių pievos su guostynų (*Cnidion venosae*) bendrijomis
- 6450 Šiaurinės borealinės aliuvinės pievos

65. Normalaus drėgnumo (mezofitų) pievos

- 6510 Žemumų šienaujamos pievos (pievinis pašiaušėlis (*Alopecurus pratensis*), vaisinė kraujalakė (*Sanguisorba officinalis*))
- 6520 Kalnų šienaujamos pievos
- 6530 * Fenoskandijos miškapievės

7. AUKŠTAPELKĖS, ŽEMAPELKĖS IR LIŪNAI

71. Rūgščiosios kimininės pelkės

- 7110 * Aktyvios aukštapelkės
- 7120 Pažeistos aukštapelkės vis dar galinčios natūraliai atsistatyti
- 7130 Plokščiosios pelkės (* tikrai aktyvios)
- 7140 Tarpinio tipo pelkės ir liulančios pelkės
- 7150 Durpingo substrato duburiai (*Rhynchosporion*)
- 7160 Mineralinių medžiagų turtingi Fenoskandijos šaltiniai ir šaltiniuotos žemapelkės

72. Kalkingosios žemapelkės

- 7210 * Kalkingosios žemapelkės su šakotąja ratainyte (*Cladium mariscus*) ir *Caricion davalliana*e rūšimis
- 7220 * Šaltiniai su besiformuojančiais tufais (*Cratoneurion*)
- 7230 Šarmingosios žemapelkės
- 7240 * Pionierinės alpinės formacijos iš *Caricion bicoloris-atrofuscae*

73. Borealinės pelkės

- 7310 * Aapos
- 7320 * Palsos

8. UOLĖTOS BUVEINĖS IR URVAI

81. Skardžiai (Scree)

- 8110 Silicio uolienu skardžiai nuo montaninio iki sniego lygmens (*Androsacetalia alpinae* ir *Galeopsietalia ladani*)
- 8120 Kalkingi skardžiai nuo montaninio iki alpinio lygmens (*Thlaspietea rotundifolii*)
- 8130 Viduržemio pajūrio srities vakarinės dalies ir termofiliniai kalnų skardžiai
- 8140 Viduržemio pajūrio srities rytinės dalies skardžiai
- 8150 Vidurio Europos aukštumų silicio uolienu skardžiai
- 8160 * Vidurio Europos kalvų ir montaninio lygmens kalkingi skardžiai

82. Uolų šlaitai su chazmofitų augalija

- 8210 Kalkingi uolėti šlaitai su chazmofitų augalija
- 8220 Silicio uolienu šlaitai su chazmofitų augalija
- 8230 Silicio uolos su pionierine augalija *Sedo-Scleranthion* arba *Sedo-albi-Veronicion dillenii*
- 8240 * Klinčių grindiniai

83. Kitos uolėtos buveinės

- 8310 Urvai, kuriuose neleidžiama lankytis žmonėms
- 8320 Lavos laukai ir natūralūs urvai
- 8330 Jūros apsemti ar pusiau apsemti urvai

8340 Nuolatiniai ledynai

9. MIŠKAI

Natūrali (beveik natūrali) miškų augalija, kurią sudaro vietinės rūšys formuojančios aukštaūgių medžių miškus su būdingu pomiškiu ir atitinkanti šiuos kriterijus: retos arba likutinės ir/arba juose esančios Bendrijai svarbios rūšys

90. Borealinės Europos miškai

9010 * Vakarų taiga

9020 * Epifitų turtingi Fenoskandijos hemiborealiniai natūralūs seni plačialapių miškai (*Quercus*, *Tilia*, *Acer*, *Fraxinus* arba *Ulmus*)

9030 * Pirminių sukcesijos stadijų natūralūs miškai ant kylančios sausumos pakrančių
9040 Šiauriniai subalpiniai/subarktiniai miškai su Čerepanovo porūšio plaukuotuoju beržu (*Betula pubescens* subsp. *czerepanovii*)

9050 Fenoskandijos žolinių augalų turtingi miškai su paprastąja egle (*Picea abies*)

9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų arba su jais susiję

9070 Fenoskandijos miškingosios ganyklos

9080 * Fenoskandijos pelkėti lapuočių miškai

91. Temperatinės Europos miškai

9010 Bukų miškai *Luzulo-Fagetum*

9020 Atlantiniai acidofiliniai bukų miškai su bugieniais (*Ilex*) ir kartais kukmedžiais (*Taxus*) krūmų arde (*Quercion robori-petreae* arba *Ilici-Fagion*)

9030 Bukų miškai (*Asperulo-Fagetum*)

9040 Vidurio Europos subalpiniai bukų miškai su klevais (*Acer*) ir rūgštyinėmis (*Rumex arifolius*)

9050 Vidurio Europos bukų miškai ant kalkakmenio substratų (*Cephalanthero-Fagion*)

9060 Subatlantiniai ir vidurio Europos ažuolų ir skroblų miškai (*Carpinion betuli*)

9070 Ažuolų ir skroblų miškai (*Galio-Carpinetum*)

9180 * Šlaitų, skardžių ir griovų liepiniai klevynai (*Tilio-Acerion*)

41.2B * Panoniniai ažuolo ir skroblo miškai

9190 Seni acidofiliniai paprastojo ažuolo (*Quercus robur*) miškai smėlėtose lygumose

91A0 Seni bekočio ažuolo miškai su bugieniais (*Ilex*) ir unksmenėmis (*Blechnum*) Britų salose

91B0 Termofiliniai siauralapio uosio (*Fraxinus angustifolia*) miškai

91C0 * Kaledonijos miškai

91D0 * Pelkiniai miškai

91E0 * Aliuviniai miškai su juodalksniu (*Alnus glutinosa*) ir paprastuoju uosiu (*Fraxinus excelsior*) (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

91F0 Paupiniai mišrūs ažuolų (*Quercus robur*), guobų (*Ulmus laevis* ir *Ulmus minor*), uosių (*Fraxinus excelsior* arba *Fraxinus angustifolia*) miškai prie stambių upių (*Ulmeon minoris*)

- 91G0 * Panoniniai bekočio ąžuolo (*Quercus petrea*) ir skroblo (*Carpinus betulus*) miškai
91H0 * Panoniniai pūkuotojo ąžuolo (*Quercus pubescens*) miškai

- 91I0 * Eurosibiriniai stepiniai ąžuolų (*Quercus* spp.) miškai
91J0 * Britų salų europinio kukmedžio (*Taxus baccata*) miškai

92. Viduržemio pajūrio srities lapuočių miškai

- 9210 * Apeninų bukų miškai su kukmedžiais (*Taxus*) ir bugieniais (*Ilex*)
9220 * Apeninų bukų miškai su baltuoju kėniu (*Abies alba*) ir bukų miškai su kėniais (*Abies nebrodensis*)
9230 Galicijos ir Portugalijos ąžuolynai su paprastaisiais ąžuolais (*Quercus robur*) ir pirėniniais ąžuolais (*Quercus pyrenaica*)
9240 Bukinių ąžuolų (*Quercus faginea*) ir kanarinių ąžuolų *Quercus canariensis* Iberijos miškai
9250 Trojinių ąžuolų (*Quercus trojana*) miškai
9260 Kaštainių (*Castanea sativa*) miškai
9270 Heleniniai bukų miškai su kėniais (*Abies borisii-regis*)
9280 Ažuolų (*Quercus frainetto*) miškai
9290 Kiparisų miškai (*Acero-Cupression*)
92A0 Baltojo gluosnio (*Salix alba*) ir baltosios tuopos (*Populus alba*) galeriniai miškai
92B0 Paupiniai miškai ne visada tekančių Mediteraninių upių pakrantėse su pontiniais rododendrais (*Rhododendron ponticum*), gluosniais (*Salix*) ir kitais augalais
92C0 Rytinių platanų (*Platanion orientalis*) ir (*Liquidambar orientalis*) miškai (*Platanion orientalis*)
92D0 Pietiniai paupiniai galeriniai miškai ir sąžalynai (*Nerio-Tamaricetea* ir (*Securinegion tinctoriae*))

93. Viduržemio pajūrio srities kietalapių miškai

- 9310 Egėjo ąžuolų (*Quercus brachyphylla*) miškai
9320 Alyvmedžių (*Olea*) ir ceratonijų (*Ceratonia*) miškai
9330 Kamštinių ąžuolų (*Quercus suber*) miškai
9340 Akmeninių ąžuolų (*Quercus ilex*) ir (*Quercus rotundifolia*) miškai
9350 Ažuolų (*Quercus macrolepis*) miškai
9360 * Makaronezijos laurų miškai (*Laurus, Ocotea*)
9370 * Palmių (*Phoenix*) giraitės
9380 Dygialapių bugienių (*Ilex aquifolium*) miškai

94. Temperatiniai kalnų spygliuočių miškai

- 9410 Acidofiliniai eglių (*Picea*) miškai nuo montaninio iki alpinio lygmens (*Vaccinio-Piceetea*)
9420 Alpiniai miškai su maumedžiais (*Larix decidua*) ir/arba kedrinėmis pušimis (*Pinus cembra*)
9430 Subalpiniai ir montaniniai pušų (*Pinus uncinata*) miškai (*ant gipso arba kalkakmenio substrato)

95. Viduržemio pajūrio srities ir Makaronezijos kalnų spygliuočių miškai

- 9510 * Pietų Apeninų baltojo kėnio (*Abies alba*) miškai
- 9520 Ispaninio kėnio (*Abies pinsapo*) miškai
- 9530 * Viduržemio pajūrio srities miškai su endeminėmis juodosiomis pušimis (*Pinus nigra*)
- 9540 Viduržemio pajūrio srities miškai su endeminėmis [Mesogean] pušimis
- 9550 Kanarų salų endeminių pušų miškai
- 9560 * Endeminiai miškai su kadagiais (*Juniperus* spp.)
- 9570 * Nariuotojo tetraklinio (*Tetraclinis articulata*) miškai
- 9580 * Mediteraniniai europinio kukmedžio (*Taxus baccata*) miškai

(1) “Europos Sąjungos buveinių interpretavimo vadovas, EUR15 versija”, kuri 1996 m. balandžio 25 d. patvirtino Buveinių Komitetas, Europos Komisija, DGXI.

II PRIEDAS

BENDRIJAI SVARBIOS GYVŪNŲ IR AUGALŲ RŪŠYS, KURIŲ APSAUGAI REIKALINGAS SPECIALIŲ SAUGOMŲ TERITORIJŲ STEIGIMAS

Interpretacija

(a) II priedas papildo I priedą skirtą sukurti nuoseklų specialių saugomų teritorijų tinklą.

(b) Šiame priede išvardintos rūšys nurodytos:

rūšies arba porūšio vardu arba visomis rūšimis, priklausančiomis aukštesniam taksonui arba nurodytai taksono daliai.

Trumpinys “spp.” po šeimos arba genties vardo nurodo visas tai šeimai arba genčiai priklausančias rūšis.

(c) Simboliai

Prieš rūšies vardą esanti žvaigždutė (*) rodo, kad tai yra prioritetinga rūšis.

(a) GYVŪNAI

STUBURINIAI

ŽINDUOLIAI

INSECTIVORA – VABZDŽIAĖDŽIAI

Talpidae – Kurminiai

Galemys pyrenaicus – Pirėnų kurmėnas

CHIROPTERA – ŠIKŠNOSPARNIAI

Rhinolophidae – Pasaganosiai

Rhinolophus blasii – Blazijaus pasagnosis šikšnosparnis

Rhinolophus euryale – pietinis pasagnosis šikšnosparnis

Rhinolophus ferrumeguinum – didysis pasagnosis šikšnosparnis

Rhinolophus hipposideros – mažasis pasagnosis šikšnosparnis

Rhinolophus mehelyi – Mehelio pasagnosis šikšnosparnis

Vespertilionidae – Lygianosiniai

Barbastella barbastellus – Europos plačiaausis

Miniopterus schreibersi – paprastasis ilgapirštis šikšnosparnis

Myotis bechsteini – Bechšteino pelėausis

Myotis blythii – smailiauodegis šikšnosparnis

Myotis capaccinii – ilgapirštis šikšnosparnis

Myotis dasycneme – kūdrinis pelėausis

Myotis emarginatus – trispalvis pelėausis

Myotis myotis – didysis pelėausis

RODENTIA – GRAUŽIKAI

Sciuridae – Voveriniai

**Pteromys volans* (*Sciuropterus ruscicus*) – voverė skraiduolė

Spermophilus citellus (*Citellus citellus*) – pilkasis staras

Castoridae – Bebriniai

Castor fiber – Upinis bebras (išskyrus Suomijos ir Švedijos populiacijas)

Microtidae – Pelėniniai

Microtus cabreræ – Kabrero pelėnas

**Microtus oeconomus arenicola* – Pelkinis pelėnas, porūšis *arenicola*

CARNIVORA – PLĖŠRIEJI

Canidae – Šuniniai

Canis lupus – Vilkas, išskyrus Ispanijos populiacijas į pietus nuo Duero; Graikijos populiacijas į pietus nuo 39 lygiagretės; Suomijos populiacijas

Ursidae – Lokiniai

**Ursus arctos* – Rudasis lokys (išskyrus Suomijos ir Švedijos populiacijas)

Mustelidae – Kiauniniai

**Gulo gulo* – Ernis

Lutra lutra – paprastoji ūdra

Mustela lutreola – Europinė audinė

Felidae – Katiniai

Lynx lynx – paprastoji lūšis (išskyrus Suomijos populiacijas)

**Lynx pardinus* – Ispanijos lūšis

Phocidae – Tikrieji ruoniai

Halichoerus grypus – ilgasnukis ruonis

**Monachus monachus* – Viduržemio jūros ruonis vienuolis

Phoca hispida botnica – žieduotasis ruonis, Baltijos jūros porūšis

**Phoca hispida saimensis* – žieduotasis ruonis, Saimos ežero porūšis

Phoca vitulina – paprastasis ruonis

ARTIODACTYLA – PORAKANOPIAI

Cervidae – Elniniai

**Cervus elaphus corsicanus* – Taurusis elnias, Korsikos porūšis

Rangifer tarandus fennicus – šiaurinis elnias, Skandinavijos porūšis

Bovidae – Dykaraginiai

Capra aegargus – bezoarinis ožys. Laukinės populiacijos

**Capra pyrenaica pyrenaica* – Ispanijos ožys, Pirėnų porūšis

Ovis gmelini musimon (*Ovis ammon musimon*) – Muflonas. Laukinės Korsikos ir Sardinijos populiacijos

**Rupicapra pyrenaica ornata* (*Rupicapra rupicapra ornata*) – Ispanijos gemzė
Rupicapra rupicapra balcanica – gemzė, Balkanų porūšis

CETACEA – BANGINIAI

Tursiops truncatus – afalina

Phocoena phocoena – paprastoji jūrų kiaulė

ROPLIAI

CHELONIA (TESTUDINES) – VĖŽLIAI

Testudinidae – Sausumos vėžliai

Testudo hermanni – Balkanų vėžlys

Testudo graeca – Viduržemio vėžlys

Testudo marginata – Kraštuotasis vėžlys

Cheloniidae – Jūriniai vėžliai

**Caretta caretta* – Kareta

Emydidae – Baliniai vėžliai

Emys orbicularis – Balinis vėžlys

Mauremys caspica – Kaspijos vėžlys

Mauremys leprosa – Ispanijos vėžlys

SAURIA – DRIEŽAI

Lacertidae – Tikrieji driežai

Lacerta bonnali (*Lacerta monticola*) – Bonalio driežas

Lacerta monticola – Kalnų driežas

Lacerta schreiberi – Iberijos driežas

Gallotia galloti insulanagae – Paprastoji galocija (porūšis *insulanagae*)

**Gallotia simonyi* – Simono galocija

Podarcis lilfordi – Balearų uolinis driežas

Podarcis pityusensis – Pityuso uolinis driežas

Scincidae – Scinkai

Chalcides simonyi (*Chalcides occidentalis*) – Vakarinis chalcidas

Gekkonidae – Gekonai

Phyllodactylus europaeus – Europinis lapapirštis gekonas

OPHIDIA – GYVATĖS

Colubridae – Žaltiniai

Elaphe quatuorlineata – Keturjuostis žaltys

Elaphe situla – Leopardinis žaltys

Viperidae – Angys

**Macrovipera schweizeri* (*Vipera lebetina schweizeri*) – Šveizerio angis

Vipera ursini – Stepinė angis

VARLIAGYVIAI

CAUDATA – UODEGUOTIEJI VARLIAGYVIAI

Salamandridae – Salamandriniai

Chioglossa lusitanica – Auksajuostė (Luzitaninė) salamandra

Mertensiella luschani (*Salamandra luschani*) – Lušano (mažosios azijos) salamandra

**Salamandra atra aurorae* – Alpių salamandra (Porūšis aurora)

Salamandra terdigitata – Tarantolina

Triturus carnifex (*Triturus cristatus carnifex*) – Pilkadėmis tritonas

Triturus cristatus (*Triturus cristatus cristatus*) – Skiauterėtasis tritonas

Triturus dobrogicus (*Triturus cristatus dobrogicus*) – Dunojaus skiauterėtasis tritonas

Triturus karelinii (*Triturus cristatus karelinii*) – Karelino tritonas

Proteidae – Protėjiniai

Proteus anguinus – Europinis protėjus

Plethodontidae – Beplautės salamandros

Hydromantes (*Speleomantes*) *ambrosii* – Ambrosijaus urvinė salamandra

Hydromantes (*Speleomantes*) *flavus* – Gelsvoji (Monte Albo) urvinė salamandra

Hydromantes (*Speleomantes*) *genei* – Skruostuotoji (Sardinijos) urvinė salamandra

Hydromantes (*Speleomantes*) *imperialis* – Imperatoriškoji urvinė salamandra

Hydromantes (*Speleomantes*) *strinatii* – Prancūzijos urvinė salamandra

Hydromantes (*Speleomantes*) *supramontes* – Kalnų urvinė salamandra

Hydromantes (*Speleomantes*) *italicus* – Italijos urvinė salamandra

ANURA – BEUODEGIAI VARLIAGYVIAI

Discoglossidae – Diskaliežuvės rupūžės

Bombina bombina – Raudonpilvė kūmutė

Bombina variegata – Geltonpilvė kūmutė

Discoglossus galganoi (įskaitant *Discoglossus* “jeanneae” – Ispanijos diskaliežuvė rupūžė) – Galgano diskaliežuvė rupūžė

Discoglossus montalentii – Korsikos diskaliežuvė rupūžė

Discoglossus sardus – Sardinijos diskaliežuvė

**Alytes muletensis* – Balearų rupūžė bobutė

Ranidae – Tikrosios varlės

Rana latastei – Latasto varlė

Pelobatidae – Česnakinės rupūžės

*Pelobates fuscus insubricus – Paprastoji česnakė (Insubrinis porūšis)

ŽUVYS

PETROMYZONIFORMES – NĖGĖS

Petromyzonidae – Nėginės

Eudontomyzon spp. – Daugiadantės (dantingosios) nėgės

Lampetra fluviatilis – Upinė nėgė (išskyrus Suomijos ir Švedijos populiacijas)

Lampetra planeri – Mažoji nėgė (išskyrus Suomijos ir Švedijos populiacijas)

Lethenteron zanandreae – Lombardijos (Adrijos) nėgė

Petromyzon marinus – Jūrinė nėgė (išskyrus Švedijos populiacijas)

ACIPENSERIFORMES – ERŠKETŽUVĖS

Acipenseridae – Eršketinės

*Acipenser naccarii – Adrijos eršketas

***Acipenser sturio – Sturys**

CLUPEIFORMES - SILKIAŽUVĖS

Clupeidae – Silkinės

Alosa spp. – Alsės, perpelės

SALMONIFORMES – LAŠIŠAŽUVĖS

Salmonidae – Lašišinės

Hucho hucho (natūralios populiacijos) – Dunojaus lašiša

Salmo salar – Lašiša (tik gėluose vandenyse) (išskyrus Suomijos populiacijos)

Salmo marmoratus – Marmurinis upėtakis

Salmo macrostigma – Stambiataškis upėtakis

Coregonidae - Sykinės

*Coregonus oxyrhynchus – (anadrominės populiacijos tam tikruose Šiaurės jūros sektoriuose) – Aštriasnukis sykas

CYPRINIFORMES – KARPIAŽUVĖS

Cyprinidae – Karpinės

Alburnus albidus (Alburnus vulturius) – Baltoji aukšlė

Anaocypris hispanica – Ispaninė karpžuvė

Aspius aspius – Salatė (išskyrus Suomijos populiacijas)

Barbus plebejus – Žemakūnis ūsorius

Barbus meridionalis – Balkaninis ūsorius

Barbus comiza – Iberinis ūsorius

Chalcalburnus chalcoides – Kaspijos šemaja

Chondrostoma soetta – Italijos skersnukis

Chondrostoma polylepis (įskaitant C. willkommii) – Daugiažvynis (Iberinis) skersnukis

Chondrostoma genei – Lasko skersnukis

Chondrostoma lusitanicum – Luzitanijos skersnukis

Chondrostoma toxostoma – Ronos skersnukis

Gobio albipinnatus – Baltapelekis gružlys

Gobio uranoscopus – Ilgaūsis gružlys

Iberocypris palaciosi -

*Ladigesocypris ghigii –

Leuciscus lucimonis –

Leuciscus souffia – Strepetyš-andrūga

Phoxinellus spp. – Rainelės

Rutilus pigus – Alpinė kuoja

Rutilus rubilio – Italijos kuoja

Rutilus arcasii – Ispanijos kuoja

Rutilus macrolepidotus – Stambiažvynė (Portugalijos) kuoja

Rutilus lemmingii – Pardilo kuoja

Rutilus frisii meidingeri – Meidingerio kutumas

Rutilus alburnoides – Aukšlinė (Kalandino) kuoja

Rhodeus sericeus amarus – Kartuolė

Scardinius graecus – Graikinė raudė

Cobitidae – Vijūninės

Cobitis trichonica – Siūliškasis kirtiklis

Cobitis taenia – Kirtiklis (išskyrus Suomijos populiacijas)

Misgurnus fossilis – Vijūnas

Sabanajewia aurata – Auksaspalvis kirtiklis

Sabanajewia larvata (Cobitis larvata ir Cobitis conspersa) – Italijos kirtiklis (larvata),

Venecijos kirtiklis (conspersa) (Sabanajewia = Cobitis)

SILURIFORMES – ŠAMAŽUVĖS

Siluridae – Šaminės

Silurus aristotelis – Aristotelio šamas

ATHERINIFORMES – ATERINAŽUVĖS

Cyprinodontidae – Dančiakarpinės

Aphanius iberus – Iberinė afanija

Aphanius fasciatus - Dryžoji (Korsikos) afanija

*Valencia hispanica – Ispaninė valencija

*Valencia letourneuxi (Valencia hispanica) -

PERCIFORMES – EŠERŽUVĖS

Percidae – Ešerinės

Gymnocephalus schraetzer – Dryžuotasis pūgžlys

Zingel spp. [išskyrus Zingel asper ir Zingel zingel] – Verpstiniai pūgžliai, čopai

Gobiidae – Grundalinės, paprastieji grundalai
Pomatoschistus canestrini – Kanestrinio grundalas-plikšis
Knipowitschia (Padogobius) panizzae – Panizio knipovičija
Padogobius nigricans – Tamsusis (Italijos) grundalas

SCORPAENIFORMES – SKORPENŽUVĖS

Cottidae – Kūjagalvinės
Cottus petiti – Mažasis kūjagalvis (Mažoji plernė)
Cottus gobio – Paprastasis kūjagalvis (išskyrus Suomijos populiacijas)

BESTUBURIAI

Arthropoda – Nariuotakojai

CRUSTACEA – VĖŽIAGYVIAI

Decapoda – Dešimtkojai vėžiai
Austropotamobius pallipes – Ilgakojis vėžys

INSECTA - VABZDŽIAI

Coleoptera – Vabalai

Agathidium pulchellum – Gražusis kerpvabalis
Buprestis schneideri – Šneiderio blizgiavabalis
Buprestis splendens – Šviesusis blizgiavabalis
*Carabus menetriesi pacholei – Palinis puošniažygis (porūšis pacholei)
*Carabus olimpiae – Olimpo puošniažygis
Cerambyx cerdo – Didysis ažuolinis ūsuotis
Corticaria planula – Šiaurinis slaptavabalis
Cucujus cinnaberinus – Purpurinis plokščiavabalis
Dytiscus latissimus – Plačioji dusia
Graphoderus bilineatus – Dvijuostė nendriadusė
Limoniscus violaceus – Violetinis limoniskas
Lucanus cervus – Elniavabalis
Macrolea pubipennis – Vandenmėgis lapgraužis
Mesosa myops – Rytinis ūsuotis
Morimus funereus – Pragaištingasis morimas
*Osmoderma eremita – Niūriaspalvis auksavabalis
Oxyporus mannerheimii – Manerheimo trumpasparnis
Pytho kolwensis – Brazdinis pūzravabalis
*Rosalia alpina – Alpių rozalija
Stephanopachys linearis – Juostuotasis gaubtavabalis
Stephanopachys substriatus – Blyškiajuostis gaubtavabalis
Xyletinus tremulicola – Drebulinis skaptukas

Hemiptera – Blakės (Pusiaukietasparniai)

Aradus angularis – kampuotoji požievinė blakė

Lepidoptera – Drugiai

Agriades glandon aquilo – Šiaurinis melsvys

*Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria – Keturtaškė meškutė

Clossiana improba – Tamsiasparnis perlinukas

Coenonympha oedippus – Didžiakis satyriukas

Erebia calcaria – Lorkovičiaus erebija

Erebia christi – Retzerio erebija

Erebia medusa polaris – Erebia meduza (porūšis polaris)

Eriogaster catax – Vėlyvasis pūkapilvis verpikas

Euphydryas aurinia – Auksuotoji šaškytė

Graellsia isabellae – Izabelos saturnija

Hesperia comma catena – Gelsvažalias storagalvis (porūšis katena)

Hypodryas maturna – Baltamargė šaškytė

Lycaena dispar – Didysis auksinukas

Maculinea nausithous – Tamsusis melsvys

Maculinea teleius – Kraujalakinis melsvys

Melanargia agre – Italijos juodmargis satyras

Papilio hospiton – Korsikos būriuotojas

Plebicula golgus – Nevados melsvys

Xestia borealis – Šiaurinis dirvinukas

Xestia brunneopicta – Rudasis dirvinukas

Mantodea – Maldininkai

Apteromantis aptera – Besparnis maldininkas

Odonata – Žirgeliai

Coenagrion hylas – Šiaurinė strėliukė

Coenagrion mercuriale – Merkurijaus strėliukė

Cordulegaster trinacriae – Geltonžiedis kordulegastras

Gomphus graslinii – Žirgelis gomfus

Leucorrhina pectoralis – Šarvuotoji skėtė

Lindenia tetraphylla – Lindenija

Macromia splendens – Žėrinčioji skėtė

Ophiogomphus cecilia – Pleištinė skėtė

Oxygastra curtisii – Smaragdinė skėtė

Orthoptera – Tiesiasparniai

Baetica ustulata – Degulinė betika

ARACHNIDA – VORINIAI

Pseudoscorpiones – Pseudoskorpionai

Anthrenochernes stellae – Žvaigždėtasis pseudoskorpionas

MOLIUSKAI

GASTROPODA – PILVAKOJAI

Caseolus calculus – Suspaustoji kaseola

Caseolus commixta – Maišytoji kaseola

Caseolus sphaerula – Sferinė kaseola

Discula leacockiana – Keistoji diskula

Discula tabellata – Raštuotoji diskula

Discus guerinianus – Guerino diskas

Elona quimperiana – Elona

Geomaculus maculosus – Dėmėtasis minkštys

Geomitra moniziana – Monizijo kepuris

*Helicopsis striata austriaca – Juostuotasis helikopsis (porūšis austriaca)

Idiomela (Helix) subplicata – Riestoji idiomela

Leiostyla abbreviata – Trumpoji leostila

Leiostyla cassida – Šalmuotoji leostila

Leiostyla corneocostata – Ragakraštė leostila

Leiostyla gibba – Kuprotoji leostila

Leiostyla lamellosa – Plokštėtoji leostila

Vertigo angustior – Siaurasis vertigas

Vertigo genesii – Geneso vertigas

Vertigo geyeri – Gejero vertigas

Vertigo moulinsiana – Moulino vertigas

BIVALVIA – DVIGELDŽIAI

Unionoida – Geldutiniai

Margaritifera durrovensis (Margaritifera margaritifera) – Durovo gėlavandenė geldutė

Margaritifera margaritifera – Gėlavandenė perluotė

Unio crassus – Ovalioji geldutė

(b) AUGALAI

PTERIDOPHYTA – SPORINIAI INDUOČIAI

ASPLENIACEAE – KALNARŪTINIAI

Asplenium jahandiezii (Litard.) Rouy – Jahandezo kalnarūtė

BLECHNACEAE – UNKSMENINIAI

Woodwardia radicans (L.) Sm. – šliaužiančioji vudvardija

DICKSONIACEAE – DIKSONIJINIAI

Culcita macrocarpa C. Presl. – stambiasporė kulcita

DRYOPTERIDACEAE – PAPARTINIAI

Displazium sibiricum (Turcz. Ex. Kunze) Kurata – sibirinis diplazis

**Dryopteris corleyi* Fraser-Jenk. – Korlėjaus papartis

Dryopteris fragrans (L.) Schott – kvapūsis papartis

HYMENOPHYLLACEAE – HIMENOFILINIAI

Trichomanes speciosum Willd. – dailioji šeriarūtė

ISOETACEAE – SLEPIŠERINIAI

Isoetes boryana Durieu – Borio slepišerė

Isoetes malinverniana Ces. et De Not. – Malinverno slepišerė

MARSILEACEAE – MARSILIJINIAI

Marsilea batardae Launert – Batardo marsilija

Marsilea quadrifolia L. – keturlapė marsilija

Marsilea strigosa Willd. – šeriuotoji marsilija

OPHIOGLOSSACEAE – DRIEŽLIELINIAI

Botrychium simplex Hitchc. – mažasis varpenis

Ophioglossum polyphyllum A. Braun – gausialapė driežielė

GYMNOSPERMAE – PLIKASĖKLIAI

PINACEAE – PUŠINIAI

**Abies nebrodensis* (Lojac.) Mattei – sicilinis kėnis

ANGIOSPERMAE – GAUBTASĖKLIAI

ALISMATACEAE – DUMBLIALAIŠKINIAI

**Alisma wahlenbergii* (Holmberg) Juz. – Valenbergo dumbliulaiškis

Caldesia parnassifolia (L.) Parl. – širdžialapė kaldezija

Luronium natans (L.) Raf. – plūduriuojančioji šustinė

AMARYLLIDACEAE – AMARILINIAI

Leucojum nicaeense Ard. – nicinė leukoja

Narcissus asturiensis (Jordan) Pugsley – astūrinis narcizas

Narcissus calcicola Mendonca – kalkiamėgis narcizas

Narcissus cyclamineus DC. – ciklameninis narcizas

Narcissus fernandesii G. Pedro – Fernandeso narcizas

Narcissus humilis (Cav.) Traub – žemasis narcizas

**Narcissus nevadensis* Pugsley – nevadinis narcizas

Narcissus pseudonarcissus L. subsp. *nobilis* (Haw.) A. Fernandes – tariamojo narcizo kilnūsis porūšis

Narcissus scaberulus Hering. – šiurkštūsis narcizas

Narcissus triandrus (Salisb.) D. A. Webb subsp. *capax* (Salisb.) D. A. Webb – trikuokio narcizo stambiažiedis porūšis

Narcissus viridiflorus Schousboe – žalsvažiedis narcizas

BORAGINACEAE – AGURKLINIAI

- **Anchusa crispa* Viv. – garbiniuotasis godas
- **Lithodora nitida* (H. Ern) R. Fernandes – blizgančioji litodora
- Myosotis lusitanica* Schuster – portugalinė neužmirštuolė
- Myosotis rehsteineri* Wartm. – Rehšteinerio neužmirštuolė
- Myosotis retusifolia* R. Afonso – bukalapė neužmirštuolė
- Omphalodes kuzinskyana* Willk. – Kuzinskio poraitis
- **Omphalodes littoralis* Lehm. – pajūrinis poraitis
- Solenanthus albanicus* (Degen et al.) Degen et Baldacci – albaninis solenantas
- **Symphytum cycladense* Pawl. – egėjinė taukė

CAMPANULACEAE – KATILĖLINIAI

- Asyneuma giganteum* (Boiss.) Bornm. – didžioji asineuma
- **Campanula sabatia* De Not – alasijinis katilėlis
- Jasione crispa* (Pourret) Samp. subsp. *serpentinica* Pinto da Silva – garbiniuotosios austėjos serpentininis porūšis
- Jasione lusitanica* A. DC. – portugalinė austėja

CARYOPHYLLACEAE – GVAZDIKINIAI

- Arenaria ciliata* L. ssp. *pseudofrigida* Ostenf. & O.C. Dahl – blakstienotosios smiltės ledyninis porūšis
- Arenaria humifusa* Wahlenberg – pagulusioji smiltė
- **Arenaria nevadensis* Boiss. et Reuter – nevadinė smiltė
- Arenaria provincialis* Chater et Halliday – provansalinė smiltė
- Dianthus arenarius* L. subsp. *arenarius* – smiltyninio gvazdiko tipinis porūšis
- Dianthus cintranus* Boiss. et Reuter subsp. *cintranus* – cintraninis gvazdikas
- Dianthus marizii* (Samp.) Samp. – Marico gvazdikas
- Dianthus rupicola* Biv. – uolinis gvazdikas
- **Gypsophila papilosa* P. Porta – karpotoji gubojė
- Herniaria algarvica* Chaudri – algarvinis skleistenis
- Herniaria lusitanica* Chaudri) subsp. *berlengiana* Chaudri – portugalinio skleistenio berlenginis porūšis
- **Herniaria latifolia* Lapeyr. subsp. *litardierei* Gamis – plačialapio skleistenio Litardero porūšis
- Herniaria maritima* Link – pajūrinis skleistenis
- Moehringia tommasinii* Marches. – Tomasinio smiltagraibė
- Petrocoptis grandiflora* Rothm. – stambiažiedis uolenis
- Petrocoptis montsicciana* O. Bolos et Rivas Mart. – ispaninis uolenis
- Petrocoptis pseudoviscosa* Fernandez Casas – lipnokasis uolenis
- Silene furcata* Rafin. ssp. *angustiflora* (Rupr.) Walters – šakotosios naktižiedės siauražiedis porūšis
- **Silene hicesiae* Brullo et Signorello – melsvoji naktižiedė
- Silene hifacensis* Rouy ex Willk. – balearinė naktižiedė
- **Silene holzmannii* Heldr. ex Boiss. – Holcmano naktižiedė

Silene longicilia (Brot.) Otth. – ilgašerė naktižiedė
Silene mariana Pau – pajūrinė naktižiedė
Silene orphanidis Boiss. – margoji naktižiedė
Silene rothmaleri Pinto da Silva – Rotmalerio naktižiedė
Silene velutina Pourret ex Loisel. – gauruotoji naktižiedė

CHENOPODIACEAE – BALANDINIAI

**Bassia* (*Kochia*) *saxicola* (Guss.) A. J. Scott – uolinė basija
**Salicornia veneta* Pignatti et Lausi – melsvoji salikornija

CISTACEA - ŠVITRŪNINIAI

Cistus palhinhae Ingram - Palhinho švitrūnas
Halimium verticillatum (Brot.) Sennen - menturinis halimas
Helianthemum alypoides Losa et Rivas Goday - keistasis saulenis
Helianthemum caput-felis Boiss. - katinis saulenis
**Tuberaria major* (Willk.) Pinto da Silva et Roseira - didžioji tuberarija

COMPOSITAE – GRAIŽAŽIEDŽIAI

**Anthemis glaberrima* (Rech. f.) Greuter – plikasis bobramunis
Artemisia campestris L. subsp. *bottnica* A.N. Lundström ex Kindb. – dirvinio kiečio botninis porūšis
**Artemisia granatensis* Boiss. – granatinis kietis
**Artemisia laciniata* Willd. – draiskaluotasis kietis
Artemisia oelandica (Besser) Komaror – alandinis kietis [nuo Alandų salų]
**Artemisia pancicii* (Janka) Ronn. – Pančičo kietis
**Aster pyrenaeus* Desf. ex DC. – pirėninis astras
**Aster sorrentinii* (Tod.) Lojac. – Sorrentinio astras
**Carduus myriacanthus* Salzm. ex DC. – gausiadyglis dagys
**Centaurea alba* L. subsp. *heldreichii* (Halacsy) Dostal – baltosios bajorės Heldreicho porūšis
**Centaurea alba* L. subsp. *princeps* (Boiss. et Heldr.) Gugler – baltosios bajorės pranašusis porūšis
**Centaurea attica* Nyman subsp. *megarensis* (Halacsy et Hayek) Dostal – atikinės bajorės megarinis porūšis
**Centaurea balearica* J. D. Rodriguez – balearinė bajorė
**Centaurea borjae* Valdes-berm. et Rivas Goday – Borjos bajorė
**Centaurea citricolor* Font Quer – citrininė bajorė
Centaurea corymbosa Pourret – kekinė bajorė
Centaurea gadorensis G. Bianca – gadorinė bajorė
**Centaurea horrida* Badaro – piktoji bajorė
**Centaurea kalambakensis* Freyn et Sint. – kalambakinė bajorė
Centaurea kartschiana Scop. – Karčijaus bajorė
**Centaurea lactiflora* Halacsy – blyškioji bajorė

Centaurea micrantha Hoffmanns. et Link subsp. *herminii* (Rouy) Dostal – smulkiagraižės bajorės Hermino porūšis
 **Centaurea niederi* Heldr. – vienagraižė bajorė
 **Centaurea peucedanifolia* Boiss. et Orph. – saliavinė bajorė
 **Centaurea pinnata* Pau – plunksnalapė bajorė
Centaurea pulvinata (G. Bianca) G. Bianca – pagalvėlinė bajorė
Centaurea rothmalerana (Arenes) Dostal – Rotmalerio bajorė
Centaurea vicentina Mariz – vičensinė bajorė
 **Crepis crocifolia* Boiss. ex Heldr. – siauralapė kreisvė
Crepis granatensis (Willk.) B. Bianca et M. Cueto – granatinė kreisvė
Crepis tectorum L. subsp. *nigrescens* – šelmeninės kreisvės juosvasis porūšis
Erigeron frigidus Boiss. ex DC. – sieranevadinė šiušėlė
Hymenostemma pseudanthemis (Kunze) Willd. – bobramuninė hymenostema
 **Jurinea cyanoides* (L.) Reichenb. – smėlyninė jurinėja
 **Jurinea fontqueri* Cuatrec. – Fontkverio austėja
 **Lamyropsis microcephala* (Moris) Dittrich et Greuter – smulkiagraižis lampiropsis
Leontodon microcephalus (Boiss. ex Dc.) Boiss. – smulkiagraižė snaudalė
Leontodon boryi Boiss. – Borio snaudalė
 **Leontodon siculus* (Guss.) Finch et Sell – sicilinė snaudalė
Leuzea longifolia Hoffmanns. et Link – ilgalapė leuzėja
Ligularia sibirica (L.) Cass. – sibirinė ligularija
Santolina impressa Hoffmanns. et Link – dailioji santolina
Santolina semidentata Hoffmanns. et Link – mažadantė santolina
 **Senecio elodes* Boiss. ex DC. – aukštoji žilė
Senecio jacobea L. subsp. *gotlandicus* (Neuman) Sterner – pievinės žilės gotlandinis porūšis
Senecio nevadensis Boiss. et Reuter – nevadinė žilė

CONVOLVULACEAE – VIJOKLINIAI

**Convolvulus argyrothamnus* Greuter – sidabruotasis vijoklis
 **Convolvulus fernandesii* Pinto da Silva et Teles – Fernandeso vijoklis

CRUCIFERAE – KRYŽMAŽIEDŽIAI

Alyssum pyrenaicum Lapeyr. – pirėninis laibenis
Arabis sadina (Samp.) P. Cout. – portugalinis vaistutis
 **Biscutella neustriaca* Bonnet – paseninė dvitrupa
Biscutella vincentina (Samp.) Rothm. – vičencinė dvitrupa
Boleum asperum (Pers.) Desvaux – šurkštusis boleinis
Brassica glabrescens Poldini – plikasis bastutis
Brassica insularis Moris – salinis bastutis
 **Brassica macrocarpa* Guss. – stambiasėklis bastutis
Braya linearis Rouy – siauralapė braja
 **Coincya rupestris* Rouy – uolinė koincija
Coronopus navasii Pau – Navaso varnakoje

Diplotaxis ibicensis (Pau) Gomez – Campo-balearinis šatreinis
**Diplotaxis siettiana* Maire – alboraninis šatreinis
Diplotaxis vicentina (P. Cout.) Rothm. – vičentinis šatreinis
Draba cacuminum Elis Ekman – smailalapė anksta
Draba cinerea Adams – melsvoji anksta
Erucastrum palustre (Pirona) Vis. – pelkinė šungarstė
**Iberis arbuscula* Runemark – krūminė rudgrūdėlė
Iberis procumbens Lange subsp. *microcarpa* Franco et Pinto da Silva – pagulusiosios rudgrūdėlės smulkiavaisis porūšis
**Jonopsidium acaule* (Desf.) Reichenb. – bestiebis jonopsidis
Jonopsidium savianum (Caruel) Ball ex Arcang. – Savio jonopsidis
Rhynchosinapis erucastrum (L.) Dandy ex Clapham subsp. *cintrana* (Coutinho) Franco & P. Silva (*Coincya cintrana* (P. Cout.) Pinto da Silva) – šungarstinė koincija
Sisymbrium cavanillesianum Valdes et Castroviejo – Kavanileso pikulė
Sisymbrium supinum L. – pagulusioji pikulė

CYPERACEAE – VIKSVUOLINIAI

Carex holostoma Drejer – grenlandinė viksva
**Carex panormitana* Guss. – panormitaninė viksva
Eleocharis carniolica Koch – siūlinis duonis

DIOSCOREACEAE – DIOSKORĖJINIAI

**Borderea chouardii* (Gausson) Heslot – Chovardo borderija

DROSERACEAE – SAULAŠARINIAI

**Aldrovanda vesiculosa* L. – pūslėtoji aldrūnė

EUPHORBIACEAE – KARPAŽOLINIAI

**Euphorbia margalidiana* Kuhbier et Lewejohann – Margalidžio karpažolė
Euphorbia transtagana Boiss. – transtaganinė karpažolė

GENTIANACEAE – GENCIJONINIAI

**Centaurium rigualii* Esteve Chueca – Rigualio širdažolė
**Centaurium somedanum* Lainz – Somedo širdažolė
Gentiana ligustica R. de Vilm. et Chopinet – ligustinis gencijonas
Gentianella anglica (Pugsley) E. F. Warburg – anglinė gencijonėlė

GERANIACEAE – SNAPUTINIAI

**Erodium astragaloides* Boiss. et Reuter – kulkšninis dalgutis
Erodium paularense Fernandez-Gonzalez et Izco – paularinis dalgutis
**Erodium rupicola* Boiss. – uolinis dalgutis

GLOBULARIACEAE – KREKESINIAI

**Globularia stygia* Orph. ex Boiss. – žemasis krekesas

GRAMINEAE – VARPINIAI

- Arctagrostis latifolia* (R. Br.) Griseb. – plačialapė ledsmilgė
Arctophila fulva (Trin.) N. J. Anderson – rusvoji arktofilė
Avenula hackelii (Hering.) Holub – Hackelio poavižė
Bromus grossus Desf. ex DC. – didžioji dirsė
Calamagrostis chalybaea (Laest.) Fries – arktinis lendrūnas
Cinna latifolia (Trev.) Griseb. – plačialapė cina
Coleanthus subtilis (Tratt.) Seidl – dailusis koleantas
Festuca brigantina (Markgr.-Dannenb.) Markgr.-Dannenb. – brigantininis eraičinas
Festuca duriotagana Franco et R. Afonso – durotaginis eraičinas
Festuca elegans Boiss. – laibasis eraičinas
Festuca henriquesii Hack. – Enrikeso eraičinas
Festuca sumilusitanica Franco et R. Afonso – portugalinis eraičinas
Gaudinia hispanica Stace et Tutin – ispaninė gaudinija
Holcus setiglumis Boiss. et Reuter subsp. *duriensis* Pinto da Silva – šeriuotoji vilnūnė
Micropyropsis tuberosa Romero-Zarco et Cabezudo – gumbinis mikropyropsis
Pseudarrhenatherum pallens (Link) Holub – blyškioji avižuolenė
Puccinellia phryganodes (Trin.) Scribner et Merr. – šliaužiančioji žalvė
Puccinellia pungens (Pau) Paunero – dygioji žalvė
**Stipa austroitalica* Martinovsky – pietinė ašuotė
**Stipa bavarica* Martinovsky et H. Scholz – bavarinė ašuotė
**Stipa styriaca* Martinovsky – štirinė ašuotė [nuo Štirija]
**Stipa veneta* Moraldo – melsvoji ašuotė
Trisetum subalpestre (Hartman) Neuman – kalninė visgė

GROSSULARIACEAE – AGRASTINIAI

- **Ribes sardum* Martelli – sardininis serbentas

HIPPURIDACEAE – UODEGUONINIAI

- Hippuris tetraphylla* L. fil. – keturlapė uodeguonė

HYPERICACEAE – JONAŽOLINIAI

- **Hypericum aciferum* (Greuter) N. K. B. Robson – kretinė jonažolė

JUNCACEAE – VIKŠRINIAI

- Juncus valvatus* Link – briaunotasis vikšris
Luzula arctica Blytt – arktinis kiškiagrikis

LABIATAE - LŪPAŽIEDŽIAI

- Dracocephalum austriacum* L. – austrinė žiomenė
**Micromeria taygetea* P. H. Davis – tajetinė mikromerija
Nepeta dirphyia (Boiss.) Heldr. ex Halacsy – evojinė katžolė
**Nepeta sphaciotica* P. H. Davis – kretinė katžolė
Origanum dictamnus L. – krūminis raudonėlis

Sideritis incana subsp. *glauca* (Cav.) Malagarriga – pilkojo šantrenio melsvasis porūšis
Sideritis javalambrensis Pau – javalambrinis šantrenis
Sideritis serrata Cav. ex Lag. – pjūklalapis šantrenis
Teucrium lepicephalum Pau – žvynuotasis berutis
Teucrium turredanum Losa et Rivas Goday – turedinis berutis
**Thymus camphoratus* Hoffmanns. et Link – kamparinis čiobrelis
Thymus carnosus Boiss. – mėsingasis čiobrelis
**Thymus lotocephalus* G. López & Morales (*Thymus cephalotos* L.) – kupstuotasis čiobrelis

LEGUMINOSAE – ANKŠTINIAI

Anthyllis hystrix Cardona, Contandr. et E. Sierra – vėlyvasis perluotis
**Astragalus algarbiensis* Coss. Ex Bunge – algabrinė kulkšnė
**Astragalus aquilanus* Anzalone – akvilaninė kulkšnė
Astragalus centralpinus Braun-Blanquet – viduralpinė kulkšnė
**Astragalus maritimus* Moris – pajūrinė kulkšnė
Astragalus tremolsianus Pau – Tremolso kulkšnė
**Astragalus verrucosus* Moris – karpotoji kulkšnė
**Cytisus aeolicus* Guss. ex Lindl. – eolinis raipstas
Genista dorycnifolia Font Quer – trilapis prožirnis
Genista holopetala (Fleischam. ex Koch) Baldacci – ilgatauris prožirnis
Melilotus segetalis (Brot.) Ser. subsp. *fallax* Franco – dirvinio barkūno apgaulingasis porūšis
**Ononis hackelii* Lange – Hackelio dirvenis
Trifolium saxatile All. – uolinis dobilas
**Vicia bifoliolata* J. D. Rodriguez – dvilapis vikis

LENTIBULARIACEAE – SKENDENINIAI

Pinguicula nevadensis (Lindb.) Casper – nevadinis skendenis

LILIACEAE – LELIJINIAI

Allium grosii Font Quer – Groso česnakas
**Androcymbium rechingeri* Greuter – Rechingerio androcimbija
**Asphodelus bento-rainhae* P. Silva – Bentoraino plėnūnė
Hyacinthoides vicentina (Hoffmanns. et Link) Rothm. – smulkioji linksmė
**Muscari gussonei* (Parl.) Tod. – Gusono žydrė

LINACEAE – LININIAI

**Linum muelleri* Moris – Miulerio linas

LYTHRACEAE – RAUDOKLINIAI

**Lythrum flexuosum* Lag. – lanksčioji raudoklė

MALVACEAE – DEDEŠVINIAI

Kosteletzkya pentacarpos (L.) Ledeb. – kosteleckija

NAJADACEAE – PLUKENINIAI

Najas flexilis (Willd.) Rostk. et W. L. Schmidt – lankstusis plukenis

Najas tenuissima (A. Braun) Magnus – laibasis plukenis

ORCHIDACEAE – GEGUŽRAIBINIAI

Calypso bulbosa L. – gumbinis kalipsas

**Cephalanthera cucullata* Boiss. et Heldr. – plikaplaiskinis garbenis

Cypripedium calceolus L. – paprastoji klumpaitė

Gymnigritella runei Teppner & Klein – Runės plauretainis

Liparis loeselii (L.) Rich. – pelkinis purvuolis

**Ophrys lunulata* Parl. – mėnulėtasis ofris

Platanthera obtusata (Pursh) subsp. *olignatha* (Turez.) Hultren – bukalapės blandies gausiažiedis porūšis

PAEONIACEAE – BIJŪNINIAI

Paeonia cambessedesii (Willk.) Willk. – Kambesedeso bijūnas

Paeonia parnassica Tzanoudakis – parnasinis bijūnas

Paeonia clusii F. C. Stern subsp. *rhodia* (Stearn) Tzanoudakis – Kliūzijaus bijūno

PALMAE – PALMINIAI

Phoenix theophrasti Greuter – Teofrasto datulė

PAPAVERACEAE – AGUONINIAI

Corydalis gotlandica Lidén – gotlandinis rūtenis

Papaver laestadianum (Nordh.) Nordh. – Lestadijaus aguona

Papaver radicum Rottb. Subsp. *hyperboreum* Nordh. – storašaknės aguonos šiaurinis porūšis

PLANTAGINACEAE – GYSLOTINIAI

Plantago algarbiensis Sampaio (*Plantago bracteosa* (Willk.) G. Sampaio) – algabrinis gyslotis

Plantago almogravensis Franco – almogravinis gyslotis

PLUMBAGINACEAE – PLIUMBAGINIAI

Armeria berlengensis Daveau – berlenginė gvaizdė

**Armeria helodes* Martini et Pold – pelkinė gvaizdė

Armeria neglecta Girard – užmirštoji gvaizdė

Armeria pseudarmeria (Murray) Mansfeld – tariamoji gvaizdė

**Armeria rouyana* Daveau – Rojaus gvaizdė

Armeria soleirolii (Duby) Godron – Soleirolio gvaizdė

Armeria velutina Welv. ex Boiss. et Reuter – gauruotoji gvaizdė

Limonium dodartii (Girard) O. Kuntze subsp. *lusitanicum* (Daveau) Franco – Dodarto kermėko portugalinis porūšis

**Limonium insulare* (Beg. Et Landi) Arrig. Et Diana – salinis kermėkas

Limonium lanceolatum (Hoffmanns. et Link) Franco – siauralapis kermėkas

Limonium multiflorum Erben – gausiažiedis kermėkas

**Limonium pseudolaetum* Arrig. Et Diana – blyškusis kermėkas

**Limonium strictissimum* (Salzmann) Arrig. – stačiašakis kermėkas

POLYGONACEAE – RŪGTINIAI

Persicaria foliosa (H. Lindb.) Kitag. – gausialapis rūgtis

Polygonum praelongum Coode et Cullen – pailgasis rūgtis

Rumex rupestris Le Gall – uolinė rūgštynė

PRIMULACEAE - RAKTAŽOLINIAI

Androsace mathildae Levier – Matildos vyrskydė

Androsace pyrenaica Lam. – pirėninė vyrskydė

**Primula apennina* Widmer – apeninė raktažolė

Primula nutans Georgi – nusvirusioji raktažolė

Primula palinuri Petagna – palinurinė raktažolė

Primula scandinavica Bruun – skandinavinė raktažolė

Soldanella villosa Darracq. – gauruotoji soldanelė

RANUNCULACEAE – VĖDRYNINIAI

**Aconitum corsicum* Gayer (*Aconitum napellus* subsp. *corsicum*) – korsikinė kurpaitė

Adonis distorta Ten. – lankstytasis adonis

Aquilegia bertolonii Schott – Bertolonio sinavadas

**Aquilegia kitaibelii* Schott – Kitaibelio sinavadas

**Aquilegia pyrenaica* DC. subsp. *cazorlensis* (Heywood) Galiano – pirėninio sinavado kazorlinis porūšis

**Consolida samia* P. H. Davis – saminis raguolis

Pulsatilla patens (L.) Miller – vėjalandė šilagėlė

Ranunculus lapponicus L. – laplandinis vėdrynas

Pulsatilla vulgaris Hill. Subsp. *gotlandica* (Johanss.) Zaemelis et Paegle – paprastosios šilagėlės gotlandinis porūšis

**Ranunculus weyleri* Mares – Veilerio vėdrynas

RESEDACEAE – RAZETINIAI

**Reseda decursiva* Forssk. – egiptinė razeta

ROSACEAE – ERŠKĖTINIAI

Agrimonia pilosa Ledebour – stačioji dirvuolė

Potentilla delphinensis Gren. Et Godron – pelruzinė sidabražolė

Sorbus teodorii Liljefors – Teodoro šermukšnis

RUBIACEAE – RAUDINIAI

**Galium litorale* Guss. – pajūrinis lipikas

**Galium viridiflorum* Boiss. et Godron – žalsvažiedis lipikas

SALICACEAE – GLUOSNINIAI

Salix salvifolia Brot. subsp. *australis* Franco – šalavijalapio gluosnio pietinis porūšis

SANTALACEAE – SANTALINIAI

Thesium ebracteatum Hayne – plikažiedis linlapis

SAXIFRAGACEAE – UOLASKĖLINIAI

Saxifraga berica (Beguinot) D. A. Webb – beričinė uolaskėlė

Saxifraga florulenta Moretti – gausiažiedė uolaskėlė

Saxifraga hirculus L. – pelkinė uolaskėlė

Saxifraga osloënsis Knaben – švedinė uolaskėlė

Saxifraga tombeanensis Boiss. ex Engl. – tombeninė uolaskėlė

SCROPHULARIACEAE – BERVIDINIAI

Antirrhinum charidemi Lange – nuobiryninis žioveinis

Chaenorrhinum serpyllifolium (Lange) Lange subsp. *lusitanicum* R. Fernandes – čiobralapės linokės portugalinis porūšis

**Euphrasia genargentea* (Feoli) Diana – sidabruotoji akišveitė

Euphrasia marchesettii Wettst. ex Marches. – Marčeseto akišveitė

Linaria algarviana Chav. – algarvinė linažolė

Linaria coutinhoi Valdés – Kutinho linažolė

**Linaria ficvalhoana* Rouy – Fikalho linažolė

Linaria flava (Poiret) Desf. – geltonoji linažolė

**Linaria hellenica* Turrill – lakoninė linažolė

**Linaria ricardoi* Cout. – Rikardo linažolė

**Linaria tursica* B. Valdes et Cabezudo – tursinė linažolė

Linaria tonzigii Lona – Tonzigio linažolė

Odontites granatensis Boiss. – granatinis skėstukas

Verbascum litigiosum Samp. – plikakuokė tūbė

Veronica micrantha Hoffmanns. et Link – smulkioji veronika

**Veronica oetaea* L.-A. Gustavson – eltėjinė veronika

SOLANACEAE - BULVINIAI

**Atropa baetica* Willk. – uolinė šunvyšnė

THYMELAEACEAE – TIMELĖJINIAI

Daphne petraea Leybold – uolinis žalčialunkis

**Daphne rodriguezii* Texidor – Rodrigeso žalčialunkis

ULMACEAE – GUOBINIAI

Zelkova abelicea (Lam.) Boiss. – kretinis skirpstulas

UMBELLIFERAE – SKĖTINIAI

- **Angelica heterocarpa* Lloyd – įvairiavaisis skudutis
- Angelica palustris* (Besser) Hoffm. – pelkinis skudutis
- **Apium bermejoi* Lorens – Bermežo salieras
- Apium repens* (Jacq.) Lag. – šliaužiantysis salieras
- Athamanta cortiana* Ferrarini – Korčio atamanta
- **Bupleurum capillare* Moiss. et Heldr. – blakstienotasis gaivenis
- **Bupleurum kakiskalae* Greuter – Kakiskalės gaivenis
- Eryngium alpinum* L. – alpinė zunda
- **Eryngium viviparum* Gay – spurguotoji zunda
- **Laserpitium longiradium* Boiss. – stambiaskėtis begalis
- **Naufraga balearica* Constans et Cannon – balearinė naufraga
- **Oenanthe conioides* Lange – maudinė išnė
- Petagnia saniculifolia* Guss. – girūninė pentagnija
- Rouya polygama* (Desf.) Coincy – kislioji roiija
- **Seseli intricatum* Boiss. – raizgusis auksveitis
- Thorella verticillatinundata* (Thore) Brig. – užlajinė torelija

VALERIANACEAE – VALERIJONINIAI

Centranthus trinervis (Viv.) Beguinot – trigyslis centrantas

VIOLACEAE – NAŠLAITINIAI

- **Viola hispida* Lam. – šiurkščioji našlaitė
- Viola jaubertina* Mares et Vigineix – balearinė našlaitė
- Viola rupestris* F.W. Schmidt subsp. *relicta* Jalas – smiltyninės našlaitės šiaurinis porūšis

ŽEMESNIEJI AUGALAI

BRYOPHYTA – SAMANOS

- Bruchia vogesiaca* Schwaegr. – vogežinė bruchija
- Bryhnia novae-angliae* (Sull & Lesq.) Grout – amerikinė brinija
- **Bryoerythrophyllum machadoanum* (Sergio) M. Hill – Mašadono rausvenė
- Buxbaumia viridis* (Moug. ex Lam et DC.) Brid ex Moug. et Nestl. – žaliasis sėmainis
- Cephalozia macounii* (Aust.) Aust. – Makouno cefalozija
- Cynodontium suecicum* (H. Arn. & C. Jens.) I. Hag. – švedinis cinodontis
- Dichelyma capillaceum* (With.) Myr. – siūlinė dichelima
- Dicranum viride* (Sull. et Lesq.) Lindb. – žalioji dvyndantė
- Distichophyllum carinatum* Dix. et Nich. – skiauterėtasis distichofilis
- Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus* (Mitt.) Warnst. – žvilgančioji drepanė
- Encalipta mutica* (I. Hagen) – beginklė grunė
- Hamatocaulis lapponicus* (Norrl.) Hedenäs – laplandinė drepanė
- Herzogiella turfacea* (Lindb.) I. Wats. – pelkinė kemsenė

Hygrohypnum montanum (Lindb.) Broth. – kalninis patisūnas
Jungermannia handelii (Schiffn.) Amak. – Handelio jungermanija
Mannia triandra (Scop.) Grolle – trilypoji manijėlė
*Marsupella profunda Lindb. – giluminė marsupėlė
Meesia longiseta Hedw. – ilgakotė mesija
Nothothylas orbicularis (Schwein.) Sull. – rutulinis nototilas
Orthothecium lapponicum (Schimp.) C. Hartm. – laplandinis ortotecis
Orthotrichum rogeri Brid. – Rodžerio šepšė
Petalophyllum ralfsii (Wils) Nees et Goot. – Ralfso petalofilis
Plagiomnium drummondii (Bruch & Schimp.) T. Kop. – Drumondo lapūnė
Riccia breidlerii Jur. – Breidlerio ričija
Riella helicophylla (Bory & Mont.) Mont. – pelkinė rijėlė
Scapania massolongi (K. Müll.) K. Müll. – masolonginė skapanija
Sphagnum pylaisii Brid. – Pilaiso kiminas
Tayloria rudolphiana (Gasrov) B. et G. – Rudolfo teilorija
Tortella rigens (N. Alberts) – standžioji linkė

III PRIEDAS

TERITORIJŲ, TINKAMŲ IDENTIFIKUOTI BENDRIJOS SVARBOS TERITORIJOMIS, ATRINKIMO IR SPECIALIŲ SAUGOMŲ TERITORIJŲ STEIGIMO KRITERIJAI

1 ETAPAS: Teritorijų santykinės svarbos įvertinimas nacionaliniu lygiu kiekvieno I priede nurodyto natūralios buveinės tipo ir kiekvienos II priede nurodytos rūšies atžvilgiu (įskaitant prioritetinius natūralių buveinių tipus ir prioritetines rūšis).

A. Teritorijų vertinimo kriterijai kiekvieno I priede nurodyto natūralių buveinių tipo atžvilgiu:

- a) natūralių buveinių tipo reprezentatyvumo laipsnis teritorijoje;
- b) natūralių buveinių tipo užimamas teritorijos plotas viso, to natūralių buveinių tipo užimamo nacionalinės teritorijos ploto atžvilgiu;
- c) nagrinėjamo natūralių buveinių tipo struktūros ir funkcijų išsaugojimo laipsnis ir atkūrimo galimybės;
- d) teritorijos vertingumo įvertinimas pasauliniu mastu nagrinėjamo natūralių buveinių tipo apsaugos atžvilgiu.

B. Teritorijos vertinimo kriterijai II priede išvardintų rūšių atžvilgiu:

- a) rūšies populiacijos dydis ir tankumas teritorijoje visų nacionalinėje teritorijoje esančių populiacijų atžvilgiu;
- b) buveinės savybių, kurios yra svarbios nagrinėjamai rūšiai, išsaugojimo laipsnis ir atkūrimo galimybės
- c) teritorijoje esančios populiacijos izoliacijos laipsnis natūralaus rūšies paplitimo arealo atžvilgiu
- d) teritorijos vertingumo įvertinimas pasauliniu mastu atitinkamos rūšies apsaugos atžvilgiu.

C. Pagal šiuos kriterijus valstybės narės atrenka teritorijas, kurias jos pasiūlo į nacionalinius sąrašus kaip teritorijas, tinkamas identifikuoti Bendrijos svarbos teritorijomis, atsižvelgiant į jų santykinį vertingumą kiekvieno I priede nurodyto natūralių buveinių tipo ar II priede nurodytos rūšies apsaugai.

D. Šiame sąraše nurodomos teritorijos, kuriose aptinkami prioritetinių natūralių buveinių tipai ir prioritetinės rūšys, kurias valstybės narės atrenka pagal A ir B punktuose nurodytus kriterijus.

2 ETAPAS: Į nacionalinius sąrašus įtrauktų Bendrijos svarbos teritorijų įvertinimas

1. Visos 1 etape valstybių narių identifikuotos teritorijos, kuriose aptinkami prioritetiniai natūralių buveinių tipai ir (arba) rūšys, yra laikomos Bendrijos svarbos teritorijomis.

2. Vertinant valstybių narių sąrašuose esančių kitų teritorijų svarbą Bendrijai, t.y. jų indėlį palaikant arba atkuriant I priede nurodytų natūralių buveinių arba II priede nurodytų rūšių gerą apsaugos būklę ir (arba) *Natura 2000* vientisumą, atsižvelgiama į šiuos kriterijus:

- a) teritorijos santykinį vertingumą nacionaliniu lygmeniu;
- b) teritorijos geografinę padėtį II priede nurodytų rūšių migracijos kelių atžvilgiu ir į tai, ar ji priklauso vienisiai ekosistemai, esančiai abiejose vienos ar daugiau vidinių Bendrijos sienų pusėse;
- c) teritorijos bendrą plotą;
- d) teritorijoje aptinkamų I priede nurodytų natūralių buveinių tipų ir II priede nurodytų rūšių skaičių;
- e) teritorijos ekologinę vertę pasauliniu mastu atitinkamiems biogeografiniams regionams ir (arba) visai 2 straipsnyje nurodytai teritorijai, atsižvelgiant ir į jos savybių unikalios aspekto charakteristikas, ir jų derinį.

IV PRIEDAS

BENDRIJAI SVARBIOS GYVŪNŲ IR AUGALŲ RŪŠYS, KURIOMS REIKALINGA GRIEŽTA APSAUGA

Šiame priede išvardintos rūšys yra nurodytos:

– pagal rūšies arba porūšio vardą, arba

– pagal aukštesnį taksoną arba nurodytą taksono dalį, kuriai priklauso rūšis

Po šeimos arba genties vardo einantis trumpinys "spp." nurodo visas tai šeimai arba genčiai priklausančias rūšis.

(a) GYVŪNAI

STUBURINIAI

ŽINDUOLIAI

INSECTIVORA – VABZDŽIAĖDŽIAI

Erinaceidae – Ežiniai

Erinaceus algirus – Alžyro ežys

Soricidae – Kirstukiniai

Crocidura canarensis – Kanarų kirstukas

Talpidae – Kurminiai

Galemys pyrenaicus – Pirėninių kurmėnas

MICROCHIROPTERA – VABZDŽIAĖDŽIAI ŠIKŠNOSPARNIAI

Visos rūšys

RODENTIA – GRAUŽIKAI

Grilidae – Miegapeliniai

Visos rūšys (išskyrus didžiąją miegapeleį ir ažuolinę miegapeleį)

Sciuridae – Voveriniai

Citellus citellus – pilkasis staras

Sciurus anomalus – Kaukazo (Persinė) voverė

Castoridae – Bebriniai

Castor fiber – Upinis bebras

Cricetidae – Žiurkėniniai

Cricetus cricetus – Paprastasis žiurkėnas

Microtidae – Pelėniniai

Microtus cabrerai – Kabrero pelėnas

Microtus oeconomus arenicola – Pelkinis pelėnas, porūšis *arenicola*

Zapodidae – Šokliniai

Sicista betulina – Beržinė sicista

Hystriidae – Dygliatriušiniai

Hystrix leucura – Karčiuotasis dygliatriušis

CARNIVORA – PLĖŠRIEJI

Canidae – Šuniniai

Canis lupus – Vilkas, išskyrus Ispanijos populiaciją į šiaurę nuo Duero; Graikijos populiaciją į šiaurę nuo 39 lygiagretės

Ursidae – Lokiniai

Ursus arctos – Rudasis lokys

Mustelidae – Kiauniniai

Lutra lutra – paprastoji ūdra

Mustela lutreola – Europinė audinė

Felidae – Katiniai

Felis silvestris – Vilpišys

Lynx lynx – parastoji lūšis

Lynx pardinus – Ispanijos lūšis

Phocidae – Tikrieji ruoniai

Monachus monachus – Viduržemio jūros ruonis vienuolis

ARTIODACTYLA – PORAKANOPIAI

Cervidae – Elniniai

Cervus elaphus corsicanus – Taurasis elnias, Korsikos porūšis

Bovidae – Dykaragiai

Capra aegargus – bezoarinis ožys. Laukinės populiacijos

Capra pyrenaica pyrenaica – Ispanijos ožys, Pirėnų porūšis

Ovis gmelini musimon (*Ovis ammon musimon*) – Muflonas. Laukinės Korsikos ir Sardinijos populiacijos

Rupicapra pyrenaica ornata (*Rupicapra rupicapra ornata*) – Ispanijos gemzė

Rupicapra rupicapra balcanica – gemzė, Balkanų porūšis

CETACEA – BANGINIAI

Visos rūšys

ROPLIAI

CHELONIA (TESTUDINES) – VĖŽLIAI

Testudinidae – Sausumos vėžliai

Testudo hermanni – Balkanų vėžlys

Testudo graeca – Viduržemio vėžlys

Testudo marginata – Kraštuotasis vėžlys

Cheloniidae – Jūriniai vėžliai

Caretta caretta – Kareta

Chelonia mydas – Žaliasis vėžlys

Lepidochelys kempii - Atlanto ridlėja

Eretmochelys imbricata – Bisa

Dermochelyidae – Kietaodžiai vėžliai

Dermochelys coriacea – Kietaodis vėžlys

Emydidae – Baliniai vėžliai

Emys orbicularis – Balinis vėžlys

Mauremys caspica – Kaspijos vėžlys

Mauremys leprosa – Ispanijos vėžlys

SAURIA – DRIEŽAI

Lacertidae – Tikrieji driežai

Algyroides fitzingeri – Sardinijos pleištinis driežas

Algyroides marchi – Ispanijos pleištinis driežas

Algyroides moreoticus – Peloponeso pleištinis driežas

Algyroides nigropunctatus – Mėlyngerklis pleištinis driežas

Lacerta agilis – Vikrusis driežas

Lacerta bedriagae – Bedriago driežas

Lacerta danfordi – Anatolijos (Denfordo) driežas

Lacerta dugesi – Dugesio driežas

Lacerta graeca – Graikijos driežas

Lacerta horvathi – Kroatijos driežas

Lacerta monticola – Kalnų driežas

Lacerta schreiberi – Iberijos driežas

Lacerta trilineata – Trijuostis driežas

Lacerta viridis – Žaliasis driežas

Gallotia atlantica – Atlantinė galocija

Gallotia galloti – Paprastoji galocija

Gallotia galloti insulanagae – Paprastoji galocija (porūšis insulanagae)

Gallotia simonyi – Simono galocija

Gallotia stehlini – Štehlino galocija

Ophisops elegans – Grakštusis gyvatgalvis

Podarcis erhardii – Erhardo uolinis driežas
Podarcis filfolensis – Maltos uolinis driežas
Podarcis hispanica atrata – Ispanijos uolinis driežas (porūšis atrata)
Podarcis lilfordi – Balearų uolinis driežas
Podarcis melisellensis – Dalmatijos uolinis driežas
Podarcis milensis – Miloso uolinis driežas
Podarcis muralis – Paprastasis uolinis driežas
Podarcis peloponnesiaca – Peloponeso uolinis driežas
Podarcis pityusensis – Pityuso uolinis driežas
Podarcis sicula – Italijos uolinis driežas
Podarcis taurica – Krymo uolinis driežas
Podarcis tiliguerta – Pirėnų uolinis driežas
Podarcis wagleriana – Sicilijos uolinis driežas

Scincidae – Scinkai

Ablepharus kitaibelli – Europinis plikaakis
Chalcides bedriagai – Bedriago chalcidas
Chalcides occidentalis – Vakarinis chalcidas
Chalcides ocellatus – Akiuotasis chalcidas
Chalcides sexlineatus – Šešiajuostis chalcidas
Chalcides viridianus – Kanarų chalcidas
Ophiomorus punctatissimus – Taškuotasis gyvatdriežis

Gekkonidae – Gekonai

Phyllodactylus europaeus – Europinis lapapirštis gekonas
Cyrtopodion kotschy – Viduržemio plikapirštis gekonas
Tarentola angustimentalis – Baikščioji tarentola
Tarentola boettgeri – Betgerio terentola
Tarentola delalandii – Delalando tarentola
Tarentola gomerensis – Gomero tarentola

Agamidae – Agamos

Stellio stellio – Agama stelionas

Chamaeleontidae – Chameleonai

Chamaeleo chameleon – Paprastasis chameleonas

Anguidae – Gluodenai

Ophisaurus apodus – Šarvuotasis gluodenas

Ophidia – Gyvatės

Colubridae – Žaltiniai

Coluber caspius – Kaspijos žaltys

Coluber hippocrepis – Triukšmingasis žaltys

Coluber jugularis – Geltonpilvis žaltys
Coluber laurenti – Laurento žaltys
Coluber najadum – Alyvinis žaltys
Coluber nummifer – Spalvotasis žaltys
Coluber viridiflavus – Žalsvasis žaltys
Coronella austriaca – Lygiažvynis žaltys
Eirenis modesta – Lėtasis eirėnis
Elaphe longissima – Eskulapo žaltys
Elaphe quatuorlineata – Keturjuostis žaltys
Elaphe situla – Leopardinis žaltys
Natrix natrix cetti – Paprastasis žaltys (Viduržemio porūšis)
Natrix natrix corsa – Paprastasis žaltys (Korsikos porūšis)
Natrix tessallata – Vandeningis žaltys
Telescopus falax – Katinė gyvatė

Viperidae – Angys

Vipera ammodytes – Raguotoji angis
Vipera schweizeri – Šveizerio angis
Vipera seoanni – Seoano angis (Išskyrus Ispanijos populiacijas)
Vipera ursini – Stepinė angis
Vipera xanthina – Turkijos angis

Boidae – Smaugliniai

Eryx jaculus – Vakarinis smaugliukas

VARLIAGYVIAI

CAUDATA - UODEGUOTIEJI VARLIAGYVIAI

Salamandridae - Salamandriniai

Chioglossa lusitanica – Auksajuostė (Luzitaninė) salamandra
Euproctus asper – Pirėnų kalnų tritonas
Euproctus montanus – Korsikos kalnų tritonas
Euproctus platycephalus – Sardinijos kalnų tritonas
Salamandra atra – Alpių salamandra
Salamandra aurora – Alpių salamandra porūšis aurora
Salamandra lanzai – Lanzo salamandra
Salamandra luschani – Lušano salamandra
Salamandra terdigitata – Tarantolina
Triturus carnifex – Pilkadėmis tritonas
Triturus cristatus – Skiauterėtasis tritonas
Triturus italicus – Pietų Italijos tritonas
Triturus karelinii – Karelino tritonas
Triturus marmoratus – Marmurinis tritonas

Proteidae – Protėjiniai
Proteus anguinus – Europinis protėjus

Plethodontidae – Beplautės salamandros
Speleomantes ambrosii – Ambrosijaus urvinė salamandra
Speleomantes flavus – Gelsvoji (Monte Albo) urvinė salamandra
Speleomantes genei – Skruostuotoji Sardinijos urvinė salamandra
Speleomantes imperialis – Imperatoriškoji urvinė salamandra
Speleomantes supramontes – Kalnų urvinė salamandra
Speleomantes italicus – Italijos urvinė salamandra

ANURA – BEUODEGIAI VARLIAGYVIAI

Discoglossidae – Diskaliežuvės rupūžės
Bombina bombina – Raudonpilvė kūmutė
Bombina variegata – Geltonpilvė kūmutė
Discoglossus galganoi – Galgano diskaliežuvė rupūžė
Discoglossus jeanneae – Ispanijos diskaliežuvė rupūžė
Discoglossus montalentii – Korsikos diskaliežuvė rupūžė
Discoglossus pictus – Raštuotoji diskaliežuvė
Discoglossus sardus – Sardinijos diskaliežuvė
Alytes cisternasii – Ispanijos rupūžė bobutė
Alytes muletensis – Balearų rupūžė bobutė
Alytes obstetricans – Paprastoji rupūžė bobutė

Ranidae – Tikrosios varlės
Rana arvalis – Smailiasnukė varlė
Rana dalmatina – Vikrioji varlė
Rana graeca – Graikijos rudoji varlė
Rana iberica – Iberijos (Ispanijos) varlė
Rana italica – Italijos varlė
Rana latastei – Latasto varlė
Rana lessonae – Mažoji kūdrinė varlė

Pelobatidae – Česnakinės rupūžės
Pelobates cultripipes – Vakarų česnakinė rupūžė
Pelobates fuscus – Paprastoji česnakinė
Pelobates syriacus – Sirijos česnakinė

Bufoidea – Tikrosios rupūžės
Bufo calamita – Nendrinė rupūžė
Bufo viridis – Žalioji rupūžė

Hylidae – Medvarlinės
Hyla arborea – Europinė medvarlė

Hyla meridionalis - Viduržemio medvarlė
Hyla sarda - Sardinijos medvarlė

ŽUVYS

ACIPENSERIFORMES - ERŠKĖTŽUVĖS

Acipenseridae – Eršketinės
Acipenser naccarii – Adrijos eršketas
Acipenser sturio – Sturys

ATHERINIFORMES – ATERINAŽUVĖS

Cyprinodontidae – Dančiakarpinės
Valencia hispanica – Ispaninė valencija

CYPRINIFORMES – KARPIAŽUVĖS

Cyprinidae – Karpinės
Anaocypris hispanica – Ispaninė karpžuvė

PERCIFORMES – EŠERŽUVĖS

Percidae – Ešerinės
Zingel asper – Ronos čopas (verpstinis pūgžlys)

SALMONIFORMES – LAŠIŠAŽUVĖS

Coregonidae – Sykinės
Coregonus oxyrhynchus (anadrominės populiacijos tam tikruose Šiaurės jūros sektoriuose)
– Aštriasnukis sykas

BESTUBURIAI

INSECTA – VABZDŽIAI

Coleoptera – Vabalai
Buprestis splendens – Šviesusis blizgiavabalis
Carabus olimpiae – Olimpo puošniaūygis
Cerambyx cerdo – Didysis ažuolinis ūsuotis
Cucujus cinnaberinus – Purpurinis plokščiaavabalis
Dytiscus latissimus – Plačioji dusia
Graphoderus bilineatus – Dvijuostė nendriadusė
Osmoderma eremita – Niūriaspalvis auksavabalis
Rosalia alpina – Alpių rozalija

Lepidoptera – Drugiai

Apatura metis – Mažoji vaiva
Coenonympha hero – Rudakis satyriukas
Coenonympha oedippus – Didžiakis satyriukas
Erebia calcaria – Lorkovičiaus erebija
Erebia christi – Retzerio erebija

Erebia sudetica – Sudetinė erebija
Eriogaster catax – Vėlyvasis pūkapilvis verpikas
Fabriciana elisa – Korsikos perlinukas
Hypodryas maturna – Baltamargė šaškytė
Hyles hippophaes – Šaltalankinis sfinksas
Lopinga achine – Akiuotasis satyras
Lycaena dispar – Didysis auksinukas
Maculinea arion – Juodataškis melsvys
Maculinea nausithous – Tamsusis melsvys
Maculinea teleius – Kraujalakinis melsvys
Melanagria arge – Italijos juodmargis satyras
Papilio alexanor – Pietinis būriuotojas
Papilio hospiton – Korsikos būriuotojas
Parnassius apollo – Tikrasis apolonas
Parnassius mnemosyne – Juodasis apolonas
Plebicula golgus – Nevados melsvys
Proserpinus proserpina – Sfinksas prozerpina
Zerynthia polyxena – Pietinė zerintija

Mantodea – Maldininkai

Apteromantis aptera – Besparnis maldininkas

Odonata – Žirgeliai

Aeshna viridis – Žaliasis žirgelis

Cordulegaster trinacriae – Žirgelis gordulegastra

Gomphus graslinii – Žirgelis gomfus

Leucorrhina albifrons – Baltakaktė skėtė

Leucorrhina caudalis – Grakščioji skėtė

Leucorrhina pectoralis – Šarvuotoji skėtė

Lindenia tetraphylla – Lindenija

Macromia splendens – Žėrinčioji skėtė

Ophiogomphus cecilia – Pleištinė skėtė

Oxygastra curtisii – Smaragdinė skėtė

Stylurus flavipes – Pilkakojė strėliukė

Synpecma braueri – Brauerio strėliukė

Orthoptera – Tiesiasparniai

Baetica ustulata – Degulinė betika

Saga pedo – Saga

ARACHNIDA – VORINIAI

Araneae – Vorai kryžiuočiai

Macrothele calpeiana – Gibraltaro kolpėja

MOLIUSKAI

GASTROPODA – PILVAKOJAI

Prosobranchia – Priekiažiauniai

Patella feruginea – Rudoji patela

Stylommatophora – Sausumos sraigės

Caseolus calculus – Suspaustoji kaseola

Caseolus commixta – Maišytoji kaseola

Caseolus sphaerula – Sferinė kaseola

Discula leacockiana – Keistoji diskula

Discula tabellata – Raštuotoji diskula

Discula testudinalis – Vėžlinė diskula

Discula turricula – Bokštinė diskula

Discus defloratus – Paprastasis diskas

Discus guerinianus – Guerino diskas

Elona quimperiana – Elona

Geomaculus maculosus – Dėmėtasis minkštys

Geomitra moniziana – Monizijo kepuris

Helix subplicata – Klostinė sraigė

Leiostyla abbreviata – Trumpoji leostilija

Leiostyla cassida – Šalmuotoji leostilija

Leiostyla corneocostata – Ragakraštė leostilija

Leiostyla gibba – Kuprotoji leostilija

Leiostyla lamellosa – Plokštėtoji leostilija

BIVALVIA – DVIGELDŽIAI

Anisomyaria – Anizomiarijos

Lithophaga lithophaga – Akmengraužis

Pinna nobilis – Kilnioji pina

Unionoida – Geldutiniai

Margaritifera auricularia – Ausytoji perluotė

Unio crassus – Ovalioji geldutė

ECHINODERMATA – DYGLIAODŽIAI

Echinoidea – Jūros ežiai

Centrostephanus longispinus – Ilgaspyglis jūros ežys

(b) AUGALAI

Į IV (b) priedą įtrauktos visos į II (b) priedą įrašytos augalų rūšys, (1) įskaitant žemiau pateikiamas rūšis:

PTERIDOPHYTA – SPORINIAI INDUOČIAI

ASPLENIACEAE – KALNARŪTINIAI

Asplenium hemionitis L. – madeirinė kalnarūtė

ANGIOSPERMAE – GAUBTASĖKLIAI

AGAVACEAE – AGAVINIAI

Dracena draco (L.) L. – tikroji dracena

AMARYLLIDACEAE – AMARILINIAI

Narcissus longispathus Pugsley – gobtuvinis narcizas

Narcissus triandrus L. – trikuokis narcizas

(1) Išskyrus į II (b) priedą įrašytas samanas

BERBERIDACEAE – RAUGERŠKINIAI

Berberis maderensis Lowe – madeirinis raugerškis

CAMPANULACEAE – KATILĖLINIAI

Campanula morettiana Reichenb. – Morečio katilėlis

Physoplexis comosa (L.) Schur. – skiauterėtasis fizopleksis

CARYOPHYLLACEAE – GVAZDIKINIAI

Moehringia fontqueri Pau - Fontkverio smiltagraibė

COMPOSITAE – GRAIŽAŽIEDŽIAI

Argyranthemum pinnatifidum (L. f.) Lowe – plunksnalapis argirantas

subsp. *succulentum* (Lowe) C. J. Humphries – plunksnalapio argiranto sultingasis porūšis

Helichrysum sibthropii Rouy – Sibtropo šlamutis

Picris willkommii (Schultz Bip.) Nyman – Vilkomo kartylis

Santolina elegans Boiss. ex DC. – dailioji santolina

Senecio caespitosus Brot. – Kupstinė žilė

Senecio lagascanus DC. – lagaskinė žilė

subsp. *lusitanicus* (P. Cout.) Pinto da Silva – lagaskinės žilės portugalinis porūšis

Wagenitzia lancifolia (Sieber ex Sprengel) Dostal – siauralapė vagenicija

CRUCIFERAE – KRYŽMAŽIEDŽIAI

Murbeckiella sousae Rothm. – Sančeso murbekijėlė

EUPHORBIACEAE – KARPAŽOLINIAI

Euphorbia nevadensis Boiss. et Reuter – nevadinė karpazolė

GESNERIACEAE – GESNERIJINIAI

Jankaea heldreichii (Boiss.) Boiss. – heldreicho žankija

Ramonda serbica Pancic – serbinė ramonda

IRIDACEAE – VILKDALGINIAI

Crocus etruscus Parl. – etruskinis krokas

Iris boissieri Hérinq. – Boisiero vilkdalgis

Iris marisca Ricci et Colastane – apenininis vilkdalgis

LABIATAE – LŪPAŽIEDŽIAI

Rosmarinus tomentosus Huber - Morath et Maire – gauruotasis rozmarinas

Teucrium charidemi Sandwich – nuobiryninis berutis

Thymus capitellatus Hoffmanns. et Link - galvelinis čiobrelis

Thymus villosus L. - gauruotasis čiobrelis

subsp. *villosus* L. – gauruotojo čiobrelio tipinis porūšis

LILIACEAE – LELIJINIAI

Androcymbium europaeum (Lange) K. Richter – europinė androcimbija

Bellevalia hackelii Freyn – Hakelio bebevalija

Colchicum corsicum Baker – korsikinis vėlyvis

Colchicum cousturieri Greuter – Kusturero vėlyvis

Fritillaria conica Rix – kūginė margutė

Fritillaria drenovskii Dogen et Stoy. – Drenovskio margutė

Fritillaria gussichiae (Degen et Doerfler) Rix – makedoninė margutė

Fritillaria obliqua Ker-Gawl. – pasviroji margutė

Fritillaria rhodocanakis Orph. ex Baker – idrinė margutė

Ornithogalum reverchonii Degen et Gerv.-Bass. – Reveršono paukštpienė

Scilla beirana Samp. – beirinė scylė

Scilla odorata Link – kvapioji scylė

ORCHIDACEAE – GEGUŽRAIBINIAI

Ophrys argolica Fleischm. – argolinis ofris

Orchis scapulorum Simsmerh. – strėlinė gegužraibė

Spiranthes aestivalis (Poiret) L. C. M. Richard – vasarinis spirantas

PRIMULACEAE – RAKTAŽOLINIAI

Androsace cylindrica DC. – cilindrinė vyrskydė

Primula glaucescens Moretti – melsvoji raktažolė

Primula spectabilis Tratt. – dailioji raktažolė

RANUNCULACEAE – VĖDRYNINIAI

Aquilegia alpina L. – alpinis sinavadas

SAPOTACEAE – SAPOTINIAI

Sideroxylon marmulano Banks ex Lowe – marmulinis sideroksilas

SAXIFRAGACEAE – UOLASKĖLINIAI

Saxifraga cintrana Kuzinsky ex Willk. – cintraninė uolaskėlė

Saxifraga portosanctana Boiss. – portosanktinė uolaskėlė

Saxifraga presolanensis Engl. – presolaninė uolaskėlė

Saxifraga valdensis DC. – valdensinė uolaskėlė

Saxifraga vayredana Luizet – Vairedo uolaskėlė

SCROPHULARIACEAE – BERVIDINIAI

Antirrhinum lopesianum Rothm. – Lopezo žioveinis

Lindernia procumbens (Krocker) Philcox – gulsčioji lindernija

SOLANACEAE – BULVINIAI

Mandragora officinarum L. – vaistinė mandragora

THYMELAEACEAE – TIMELĖJINIAI

Thymelaea broterana P. Cout. – Brotero timelėja

UMBELLIFERAE – SKĖTINIAI

Bunium brevifolium Lowe – trumpalapė buniija

VIOLACEAE – NAŠLAITINIAI

Viola atois W. Becker – atinė našlaitė

Viola cazorlensis Gandoger – kazorlinė našlaitė

Viola delphinantha Boiss. – pentinuotoji našlaitė

V PRIEDAS

BENDRIJAI SVARBIOS GYVŪNŲ IR AUGALŲ RŪŠYS, KURIŲ ĖMIMUI IŠ GAMTOS IR NAUDOJIMUI GALI BŪTI TAIKOMOS TVARKYMO PRIEMONĖS

Šiame priede išvardintos rūšys yra nurodytos:

– pagal rūšies arba porūšio vardą, arba

– pagal aukštesnį taksoną arba nurodytą taksono dalį, kuriai priklauso rūšis

Po šeimos arba genties vardo einantis trumpinys "spp." nurodo visas tai šeimai arba genčiai priklausančias rūšis.

(a) GYVŪNAI

STUBURINIAI

ŽINDUOLIAI

CARNIVORA – PLĖŠRIEJI

Canidae – Šuniniai

Canis aureus – paprastasis šakalas

Canis lupus – Vilkas, išskyrus Ispanijos populiaciją į šiaurę nuo Duero; Graikijos populiaciją į šiaurę nuo 39 lygiagretės

Mustelidae – Kiauniniai

Martes martes – miškinė kiaunė

Mustela putorius – juodasis šeškas

Phocidae – Tikrieji ruoniai

Visos IV priede nepaminėtos rūšys

Viverridae – viveros

Genetta genetta – paprastoji geneta

Herpestes ichneumon – egiptinė mangusta

DUPLICIDENTATA – KIŠKIAŽVĖRIAI

Leporidae – Kiškiniai

Lepus timidus – baltasis kiškis

ARTIODACTYLA – PORAKANOPIAI

Bovidae – Dykaraginiai

Capra ibex – Alpių ožys

Capra pyrenaica (išskyrus Capra pyrenaica pyrenaica) - Ispanijos ožys

Rupicapra rupicapra (išskyrus Rupicapra pyrenaica ornata ir Rupicapra rupicapra balcanica) – gemzė

VARLIAGYVIAI

ANURA – BEUODEGIAI VARLIAGYVIAI

- Ranidae – Tikrosios varlės
- Rana esculenta – Didžioji kūdrinė varlė
- Rana perezi – Perezo varlė
- Rana ridibunda – Ežerinė varlė
- Rana temporaria – Rudoji (pievinė) varlė

ŽUVYS

PETROMYZONIFORMES – NĖGĖS

- Petromyzonidae – Nėginės
- Lampetra fluviatilis – Upinė nėgė
- Lethenteron zanandraei – Lombardijos (Adrijos) nėgė

ACIPENSERIFORMES – ERŠKETŽUVĖS

- Acipenseridae – Eršketinės
- Visos IV priede nepaminėtos rūšys

SALMONIFORMES – LAŠIŠAŽUVĖS

- Salmonidae – Lašišinės
- Thymallus thymallus – Kiršlys
- Coregonus spp. – Sykai (išskyrus Coregonus oxyrhynchus – anadrominės populiacijos tam tikruose Šiaurės jūros sektoriuose)
- Hucho hucho – Dunojaus lašiša
- Salmo salar – Lašiša (tik geluose vandenyse)

CYPRINIFORMES – KARPIAŽUVĖS

- Cyprinidae – Karpinės
- Barbus spp. – Ūsoriai

PERCIFORMES – EŠERŽUVĖS

- Percidae – Ešerinės
- Gymnocephalus schraetzer – Dryžuotasis pūgžlys
- Zingel zingel – Paprastasis čopas (verpstinis pūgžlys)

CLUPEIFORMES – SILKIAŽUVĖS

- Clupeidae – Silkinės
- Alosa spp. – Alsės, perpelės

SILURIFORMES – ŠAMAŽUVĖS

- Siluridae – Šaminės
- Silurus aristotelis – Aristotelio šamas

BESTUBURIAI

COELENTERATA – DUOBAGYVIAI

CNIDARIA – DILGINANTIEJI

Corallium rubrum – Raudonasis koralias

MOLLUSCA – MOLIUSKAI

GASTROPODA – PILVAKOJAI

Helicidae – *Helicidai*

Helix pomatia – Vynuoginė sraigė

BIVALVIA – DVIGELDŽIAI

Margaritiferidae – *Perluotiniai*

Margaritifera margaritifera – Gėlavandenė perluotė

Unionidae – *Geldutės*

Microcondylaea compressa – Mikro kondylėja

Unio elongatulus – Ilgoji geldutė

ANNELIDA – ŽIEDUOTOSIOS KIRMĖLĖS

Hirudinoidea – *Dėlės*

Hirudinidae – *Medicininės dėlės*

Hirudo medicinalis – *Medicininė dėlė*

ARTHROPODA – NARIUOTAKOJAI

CRUSTACEA – VĖŽIAGYVIAI

Decapoda – *Dešimtkojai vėžiai*

Astacidae – *Upiniai vėžiai*

Astacus astacus – *Plačiažnyplis vėžys*

Austropotamobius pallipes – *Ilgakojis vėžys*

Austropotamobius torrentium – *Torento vėžys*

Scyllaridae – *Scylaridai*

Scyllarides latus – *Platusis scylaridas*

INSECTA – VABZDŽIAI

Lepidoptera – *Drugiai*

Saturniidae – *Saturnijos*

Graellsia isabellae – *Izabelos saturnija*

(b) AUGALAI

DUMBLIAI

RHODOPHYTA – RAUDONDUMBLIAI

CORALLINACEAE – KORALINIJINIAI

Lithothamium coralloides Crouan Frat. – koralinis litotamis

Phymatholithon calcareum (Poll.) Adey et McKibbin – kalkinis fimatolitas

LICHENES – **KERPĖS**

CLADONIACEAE – ŠIURINIAI

Cladonia L. subgen. *Cladina* (Nyl.) Vain. – Šiurės genties *Cladina* pogentis

BRYOPHYTA – SAMANOS

MUSCI – LAPSAMANĖS

LEUCOBRYACEAE – BALZGANINIAI

Leucobryum glaucum (Hedw.) Angstr. – Melsvoji balzganė

SPHAGNACEAE – KIMININIAI

Sphagnum L. spp. (excl. *Sphagnum pylaisii* Brid.) – kiminai (išskyrus Pilaizo kimin¹)

PTERIDOPHYTA – SPORINIAI INDUOČIAI

Lycopodium spp. – visų rūšių pataisai

ANGIOSPERMAE – GAUBTASĖKLIAI

AMARYLLIDACEAE – AMARILINIAI

Galanthus nivalis L. – baltoji snieguolė

Narcissus bulbocodium L. – gumbinis narcizas

Narcissus juncifolius Lagasca – vikšrialapis narcizas

COMPOSITAE – GRAIŽAŽIEDŽIAI

Arnica montana L. – kalninė arnika

Artemisia eriantha Ten. – pirėninis kietis

Artemisia genipi Weber – uolyninis kietis

Doronicum plantagineum L. – gyslotinė laumenė

subsp. *tournefortii* (Rouy) P. Cout. – gyslotinės laumenės Turneforo porūšis

CRUCIFERAE – KRYŽMAŽIEDŽIAI

Alyssum pintodasilvae Dudley – Pintodasilvos laibenis

Malcolmia lacera (L.) DC. – draiskaluotoji malkolmija

subsp. *gracilima* (Samp.) Franco – draiskaluotosios malkolmijos lieknasis porūšis

Murbeckiella pinnatifida (Lam.) Rothm. – plunksnalapė murbekijėlė

subsp. *herminii* (Rivas-Martinez) Greuter et Burdet – plunksnalapės murbekijėlės

Herminio porūšis

GENTIANACEAE – GENCIJONINIAI

Gentiana lutea L. – geltonasis gencijonas

IRIDACEAE – VILKDALGINIAI

Iris lusitanica Ker-Gawler – portugalinis vilkdalgis

LABIATAE – LŪPAŽIEDŽIAI

Teucrium salviastrum Schreber – šalavijinis berutis

Teucrium salviastrum Schreber – šalavijinis berutis

subsp. *salviastrum* – šalavijinio beručio tipinis porūšis

LEGUMINOSAE – ANKŠTINIAI

Anthyllis lusitanica Cullen et Pinto da Silva – portugalinis perluotis

Dorycnium pentaphyllum Scop. – penkialapio dorcino

subsp. *transmontana* Franco – penkialapio dorcino priekalninis porūšis

Ulex densus Welw. ex Webb. – tankusis dygliakrūmis

LILIACEAE – LELIJINIAI

Lilium rubrum Lam. – skaisčioji lelija

Ruscus aculeatus L. – dygioji pelžiedė

PLUMBAGINACEAE – PLIUMBAGINIAI

Armeria sampaio (Bernis) Nieto Feliner – Sampajo gvaizdė

ROSACEAE – ERŠKĖTINIAI

Rubus genevieri Boreau. – Geneviero gervuogės

subsp. *herminii* (Samp.) P. Cout. – Geneviero gervuogės Hermino porūšis

SCROPHULARIACEAE – BERVIDINIAI

Anarrhinum longipedicelatum R. Fernandes – ilgakotis anarinas

Euphrasia mendoncae Samp. – Mendonsos akišveitė

Scrophularia grandiflora DC. – stambiažiedis bervidis

Scrophularia grandiflora DC. – stambiažiedis bervidis

subsp. *grandiflora* – stambiažiedžio bervidžio tipinis porūšis

Scrophularia berminii Hoffmanns et Link – Berminio bervidis

Scrophularia sublyrata Brot. – skiltėtalapis bervidis

COMPOSITAE – GRAIŽAŽIEDŽIAI

Leuzea rhaponticoides Graells – rapontinė leuzėja

VI PRIEDAS

DRAUDŽIAMŲ GAUDYMO, ŽUDYMO METODAI IR PRIEMONĖS BEI TRANSPORTO PRIEMONĖS

a) NEATRANKINĖS PRIEMONĖS

ŽINDUOLIAI

- Akli ar sužaloti gyvūnai, naudojami kaip gyvas jaukas
- Magnetofonai
- Elektriniai ir elektroniniai prietaisai, kurie gali užmušti ar apsvaiginti
- Dirbtinės šviesos šaltiniai
- Veidrodžiai ir kitokie akinantys prietaisai
- Prietaisai taikiniams apšviesti
- Taikikliai šaudyti naktį, kuriuos sudaro elektroninio vaizdo didintuvai arba vaizdo konverteriai
- Sprogmenys
- Tinklai, kurie yra neatrankiniai pagal jų principą arba naudojimo sąlygas
- Spąstai, kurie yra neatrankiniai pagal jų principą arba naudojimo sąlygas
- Arbaletai
- Nuodai ir užnuodytas ar anestezuojantis jaukas
- Dujos arba dūmai, naudojami gyvūnui išvaryti
- Pusiau automatiniai ir automatiniai ginklai su dėtuve, kurioje telpa daugiau nei dvi apkabos šovinių.

ŽUVYS

- Nuodai
- Sprogmenys

b) TRANSPORTO PRIEMONĖS

- Lėktuvai
- Motorinės transporto priemonės